

dbl. esp. V - 2-11-29

PEDAGOGIA REVUO

N. 11

OFICIALA ORGANO
DE TUTMONDA ASOCIO DE
GEINSTRUISTOJ ESPERANTISTAJ
T.A.G.E.

8-a JARO, N-ro 11

NOVEMBRO 1929

Tarifo de la abonprezoj.

Landoj	Prezoj
Angla	\$il. 3
Argentina	pes. or. 2
Aŭstria	\$il. 5
Belga	belgoj 5
Brazila	milr. 5
Bulgara	lev. bulg. 100
Ĉeĥoslovaka	kron. ĉeĥ. 25
Dana	kronoj d. 3
Estona	est. kr. 3
Finnlanda	mark. finl. 30
Franca	frankoj fr. 18
Germana	mark. or. 3
Greka	draĥimoj 54
Hispana	pesetoj 4,5
Hungara	kronoj or. 4
Itala	liroj ital. 15
Japania	jen. 1,5
Jugoslava	dinaroj 40
Litova	lid. 7,5
Latva	lat. 4
Nederlanda	gulden. 2
Norvega	kron. norv. 3
Pola	zlot. 6
Portugala	skud. 15
Rumana	lev. rum. 150
Rusa	kop. oraj. 1,50
Sveda	kron. sv. 3
Svisa	frank. sv. 4
Usona	dolaro 1

Abonon por Int. Ped. Revuo sendu en nacia mono per registrita letero plejeble pere de via landa agento al la administrejo.

Membroj de la germana asocio sendu la kotizon (4.— M: 1.— M por la germ. asocio, kaj 3.— M por Int. Ped. Revuo) al „Esperanto-Vereinigung Deutscher Lehrer“, Girokasse Leipzig-Leutsch, Girokonto 27.857, membroj de la saksa asocio al k-go Schönherr, giro Dresden 30.560, poŝtĉeko Dresden 112.617.

Korespondado.

R. Sikorski, Dmitrievski per., 18, Orenburg, Sovet-Unio, deziras korespondi kun instruistoj de matematiko, fiziko kaj ĥemio en duagrada (mezgrada) lernejoj pri instruado de la suprenomitaj sciencoj, deziras ricevi anglajn kaj francajn gazetojn pri la temo, servos reciproke.

Agentoj de TAGE.

Vian kotizon akceptas:

En landoj:

- Angla: F-ino Kate Hancock, 172 Sackville Rd., Hove, Sussex.
- Aŭstra: Josef Feder, Wien II/I, Erlafstr. 8/9.
- Belga: Lab. Esp. Grupo, 24. rue de Sévigné-Anderlecht, Bruxelles, poŝtĉ. 124.801.
- Bulgara: Ivan Sarafov, Golemo-Selo, Kazanlika regiono.
- Ĉeĥoslovaka: Albin Neuzil, lernejestro Olomouc-Neredin.
- Dana: La Forta Voko, Dana Esperanto-Gazeto, Poŝtkto. 3584. — S-ro Paul Neergaard, Kastelsvej 21, København.
- Estona: Agnes Dresen, Poska tanav 29-6, Tallinn.
- Franca: M. Boubou, 96 rue St. Marceau, Orléans-Loiret.
- Germana: Esperanto-Vereinigung Deutscher Lehrer, ĝirokonto Leipzig-Leutsch No. 27857.
- Greka: D-ro A. Stamatiadis, Rodou 21, Ateno.
- Hispana: Ferd. Montserrat, str. Villarreal 107, 2a, 2a, Barcelona.
- Hungara: Librojo de H. E. S. L. (Bleier Vilmos) Ujpest, Virag--utca 9.
- Japania: Joshi H. Ishiguro, Tokio, Kojimachi P.O. Box 1.
- Java: K. Wirjosaksono, Klaten.
- Jugoslava: Svetislav S. Petroviĉ, Beograd, Kosmajiska 47, stan. 4.
- Latva: S-ino O. Jušen, Riga, Ernestines iela 7 dz. 11.
- Litova: A. Prapuolenis, mok., Kazlu-Ruda.
- Nederlanda: P. Korte, Hoofd der School, Drieberg (GR).
- Pola: K. Majorkiewicz, Czersk-Pom., poŝtĉeka konto: PKO 202 100 (Poznan).
- Rusa: Centra Komitato de Sov. Esperant. Unio (SEU), poŝtkesto 630, Moskvo.
- Sveda: Ernfriid Malmgren, Heleneborgsgatan 6 Stockholm, poŝtĝiro 50304.
- Svisa: S-ino N. Oumansky, 4 Petites Delices, Genevo.

INTERNACIA PEDAGOGIA REVUO

8-a jaro. Numero 11
Novembro 1929

Oficiala organo de Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esperantistaj (TAGE)

Redaktejo: D-ro KURT RIEDEL, Am Fuchsberg 2, Dresden A 20, Leubnitz-Neuostra.
Sekretario de TAGE: M. GOLDBERG, Im Lumsch, Oetzsch b. Leipzig, Germ.
Administrejo: KARL KRÖBER, Weststrasse 4, Riesa a. d. Elbe, Germanujo,
Poŝtĉekkonto Dresden 110715.

ENHAVO: Voĉoj de l' homaro: MacDonald pri politika gvidanto en nia epoko (al Redakcia Programo 11) — Edukado al interpopola paciĝo kiel etika tasko (al 11, fino) — La Ĉe-metodo (al 121) — Rilatoj inter porinstruista klerigo kaj pedagogia plano (al 131) — Gekolegoj, uzu Esperanton! (al 134) — Post Helsingör (al 211) — Kritiko pri la raporto Boubou (al 211) — Du reĝistigoj al SAT-Kongreso (al 211) — Enketoj por IALA (al 221).
ALDONO: Organizo de l' korespondado inter ĉiulandaj gekolegoj instruistaj kaj lernantoj.

Voĉoj de l' homaro.

Pri politika gvidanto en nia epoko.

(El la nekrologo de MacDonald pri Stresemann.)

En nia epoko nur tiu politika gvidanto estas vere grava, kiu ekkonas kaj faras la bonon por sia nacio kune kun la bono por la tuta mondo; kiu celas al utilo de sia ŝtato harmonie al la utilo de ĉiuj aliaj landoj. R.

Edukado al interpopola paciĝo kiel efika tasko.

Parolado ĉe la Kongreso de la Mondfederacio de Edukaj Asocioj en Ĝenevo.
D-ro Fritz Kraner, Dresden.

(Fino.)

Ĉu efektive estas vere, ke la centmiloj el niaj samnacionoj, patroj kaj filoj, edzoj kaj fianĉoj, oferintaj sian vivon sur la altaro de l' patrolando, kredis tiun oferon neevitebla, laŭracia kaj libere farenda? Komence de la milito, kiam la venko ŝajnis al ni ankoraŭ certa kaj do la milito ankoraŭ aspektis kiel justa juĝo, la plejmulto de niaj mortfalintaj herooj certe ankoraŭ estis plenigita de tiu ideo. Sed poste? Oni nur demandu pri tio la hejmenrevenintojn el la milito, eĉ ne nur la treege vunditajn, la blindigitajn kaj kriplitajn! Kaj mi estas certa, — ĉar mil dokumentoj pruvas —, ke transflanke, en la tempoj de la malfortiĝinta espero al venko, miloj kaj miloj da bravaj soldatoj pensis tute same. Oni rememoru tion! Post kiam nun la destino donacis al ili la venkon, multaj el ili forgesis, kio estis.

Kaj kiom el la milionoj de nia popolo, plenumintaj kun la armiloj en la mano la kruelan devon de la milito ĝisfine, faris tion kun pensoj de malamo kaj nepaciĝo kontraŭ tiuj transe de la tranĉeoj? Laŭ ĉio, kion oni aŭdas kaj legas pri tio, la plej multaj el ili estis ege malproksimaj de tiaj pensoj. Ili vidis ankaŭ en la batalantoj transflanke bravajn virojn, farantaj kiel ili mem sian patrolandan devon, devigitaj per la kruela neceseco, same pri-plendindaj kiel ili mem pro tio, ke ili devis ĝin plenumi. Ĉu transe oni pensis alimaniere? Mi ne povas kredi.

Kaj ĉu la torentoj de plej nobla sango estas vane verŝitaj, la centmiliblaj oferoj de plej valora vivo estas senutile faritaj pro tio, ĉar niaj koroj hodiaŭ estas plenaj de la varmega deziro, estonte igi nebezonaĵojn tiujn sango- kaj vivoferojn, pace forigi la konfliktojn inter ni kaj la popoloj ĉirkaŭ ni, prediki-adi pacon, edukadi al paciĝo kaj eviti ĝis ekstreme la militon, estantan unuflanke ĉiam krimo kaj ambaŭflanke en 90 el 100 kazoj politika senraciaĵo kaj nacia malfeliĉaĵo? Ĉu sango kaj vivo pro tio estas vane fordonitaj? Ne, kaj milfoje ne!

Certe estas vere: Niaflanke la celo, por kiu la herooj sangis kaj mortis, ne estas atingita, la finvenko en la milito kaj la garantio de niaj rajtoj kaj libereco per la venko. Tio ja estas la terura logiko de l' milito, ke ĉi tiu povas doni ĉiam nur al la unu flanko tion, por kio ambaŭ flankoj bataladis. Tamen: ĉu eble la batalintoj ĉi-flanke kaj transe prestis ion pli grandan, de ili ne sciitan kaj ne volitan?

Eble ĝuste la teruraj sangoferoj, eble ĝuste la monstra prezo pagita estis necesaj por prepari ĉi-flanke kaj transe la fundon kaj vojon al io etike kaj racie pli valora ol la milita venko. Eble la milionoj da mortfalintoj ambaŭflanke estis iloj en la mano de pli alta racio. Preskaŭ ĉiu unuopulo el la batalintaj nacioj dolorege ja devis kontribui al la sangprezo de l' milito. Per tio la konsciencoj de milionoj de la plej bonaj sur ambaŭ flankoj estas skuitaj ĝisfunde, la dorminta racio de milionoj estas vekita. La unuavice suferintoj el la popoloj komencis sin demandi, ĉu ne ĉiu alia rimedo estas pli bona ol la milito, por fini la internaciajn konfliktojn, akordigi la internaciajn postulojn, forigi la internacian malrajton, krei kaj konservi la internacian justecon. Per la milito mem devis esti kondukata »ad absurdum« la ideo de l' milito, pro la morala malforteco de l' homoj kaj por ilia feliĉo. Heterogenio de l' celoj, aliigo de l' celoj, nomas tion la parolmaniero de la filozofio.

Ĉu la lasta, tiom nedirebla amara leciono pri la milito, al ni donita kontraŭ niaj deziro kaj volo, efektive estis la definitive lasta? Ĉu ĝi estis sufiĉe kruela por igi imunaj kontraŭ la frenezo kaj krimo de evitebla kaj neevitata milito ĉiujn, kiuj suferus per estonta milito? Ĉu plue unu milito devas naski la alian, ĉiu sekvonta pli senracia, pli sovaĝa kaj kruela ol la antaŭa? Ĉu la homaro fine komprenos, ke en la kontraŭoj de la popoloj rajto kaj malrajto, valoro kaj malvaloro ne povas esti decidataj per la pli granda nombro de la bombaviadiloj, nek per la posedo de la pli venenaj gasoj? Ĉiu unuopulo el ĉiuj popoloj estas priresponda pri tio, ĉu estonte la frenezo estos anstataŭata per la racio, la krimo anstataŭata per la etikaj volo kaj agado ankaŭ en la plej gravaj rajt- kaj intereskonfliktoj de la popoloj.

La amikoj de l' paco, la al paciĝo jam nun sincere pretaĵ el ĉiuj popoloj asertas, ke ankaŭ la eksteraj kondiĉoj por daŭra pacigo de l' mondo estas en

niaj tagoj multe pli favoraj ol iam ajn antaŭe. Ĉu ili vidas tro esperplene, juĝas tro konfideme? Ni trankvile povas ignori ĉiujn aliajn pruvojn por la ĝusteco de ĉi tiu konfido, sole limigante nin je la unu, kiun ni trovas en la ekzisto kaj efikado de la ligo de l' nacioj.

En ĝi estas donita la antaŭe mankinta neŭtrala instanco, kiu decidu en la interpopolaj konfliktoj. Ĝi volas anstataŭi la mem-juĝistecon de la procesantaj popoloj per la perado kaj juĝado de la neinteresitaj aliaj. Ne estu plue la akuzantoj samtempe la juĝistoj kaj efektivigantoj de l' juĝo. La internacia juro de l' pugno estu anstataŭnata de senpartia tribunalo kunvokita de la tuta kulturita homaro kaj precize parafrazita pri siaj devoj kaj permesoj. La internacia juro ĉesu esti nura teorio, por neniu deviga. La malfortulo trovu rifuĝejon kontraŭ la fortulo. La juĝoj fariĝu efektivaj verdiktoj. La kontraktok estu ekzamenataj kaj eventuale deklarataj nevalidaj. La rompo de la aprobitaj estu venĝata, la pacrompinto senhonorigata kaj punata. Vere programo de plej etika graveco!

Certe: oni devas konfesi, la ligo de l' nacioj ĝis nun en sia organizo kaj precipe en sia efikado nepre ne jam estas la institucio, kiun ni bezonas. La amikoj de la paco spertas unu seniluziaĵon post la alia. Pli-malpli belaj paroladoj de la potenculoj apenaŭ kaŝas la malemon, fari energian paŝon al la malarmo, en kio la timigita mondo vidus la unikan konvinkan pruvon de l' bona volo. Ŝajnas, kvazaŭ la potenculoj volus eternigi sian superregon, ŝajnas kvazaŭ la tiel nomataj venkitoj de l' mondmilito estus por ĉiam kondamnitaj al la servuto.

Tamen: la ligo restas la plej multe promesanta bonhavaĵo sur nia konto. La entreprenado estas ankoraŭ nova. Ankoraŭ malmulte prosperas la negocoj. La firmao travivas ankoraŭ siajn infanmalsanojn. Ili estos trasuferataj. Ĉar la firmao estas necesa kaj solide fundamentita, respondas al ĝenerala bezono kaj antaŭ ĉio dependas en siaj decidoj altgrade de la volo de siaj mendintoj.

Ni meditu iomete pri la lastmenciita fakto!

La ligo de l' nacioj ne estas kaj ne povas esti io alia ol la reprezentantaro de la registaroj de la partoprenantaj ŝtatoj. Kiamaniere pensas ĉi tiuj registaroj, tiel pensas la ligo, devas ĝi pensi. Sed la registaroj estas, almenaŭ ĉe la demokrate regataj ŝtatoj, fine nenio alia ol la esprimo kaj la ilo de l' volo de la popolplimultoj, volo eldirita per la elektoj. La registaroj pensas kiel iliaj popoloj, kaj la mondo pro tio havas ĉiam tian ligon de l' nacioj, kian al si kreas la partoprenantaj popoloj mem. Per tio samtempe estas dirite, ke la ligo, en siaj esteco kaj efikado, povas esti influata per la edukado de la popoloj.

Laŭ tio, ĉu ĉi tiu edukado fariĝas efika aŭ ne funkcias, ankaŭ la ligo efikas aŭ ne funkcias. Pro tio mi ripetas: ĉiu unuopulo el ĉiuj popoloj estas priresponda pri tio, ĉu estonte la frenezo estos anstataŭnata per la racio, la krimo per la etikaj volo kaj agado en la konfliktoj de la popoloj, kaj nun mi ankoraŭ diras la jenon: duoble estas prirespondaj ni mem, kiuj ni estas kaj volas esti edukistoj kaj edukantoj de niaj popoloj.

Estus ĉi tie la ejo paroli ankaŭ pri la kiel de la edukado al interpopola paco. Mi povas rezigni pri tio, ĉar la programo de la kongreso entenas specialajn paroladojn tiurilatajn.

Anstataŭ tio mi petas vin, tre ŝatataj gesinjoroj, bonvole al mi permesi, ke mi diru plu kelkajn vortojn pri la rilato inter la edukado al interpopola paco kaj la speciale nacia.

Nia sentado al ni ĉiam diros, ke niaj naciaj devoj havu rangon antaŭ la internaciaj. Tio estas laŭnatura. La ĉemizo al ni estas pli proksima ol la vesto. Sed ni ne forgesu, ke la ĝuste komprenita edukado al interpopola paco ne povas malharmonii kun la samĝuste komprenita edukado nacia. Inter ambaŭ ekzistas reciproka dependo. Unuflanke validas: ĉion, kion ni koncerne nian patrolandon ekkonas kaj aspiras kiel noblan kaj bonan, rajtan kaj konvenan, tion ni devas ankaŭ aprobi kiel justan rilate al la aliaj popoloj. Aliflanke ni konsentos: La devo al interpopola paciĝo ne povas postuli de iu popolo netolereblajn oferojn. Estas nia plej laŭnatura rajto kaj nia plej fundamenta etika devo, ke ni amu nian popolon antaŭ ĉiuj aliaj, ke ni sentu ĝian destinton kiel nian personan destinton, kaj ke ni apliku pro tio niajn plej bonajn fortojn por ĝiaj internaj kaj eksteraj vivkondiĉoj kaj por ĝia egalrajtigo inter la popoloj. Ni ne forgesu la unu flankon de nia devo nek la alian.

Ankoraŭ estas tro granda la nombro de tiuj, kiuj volas nur vidi la plej proksimajn interesojn, ne atentante, ke ni vivas meze de kaj kune kun aliaj popoloj, volantaj vivi kiel ni.

Kaj estas ankaŭ jam tro granda la nombro de tiuj, kiuj, entuziasmiĝante por la alloga idealo de l' homaranismo, ne volas plu kompreni, ke malgraŭ tio en la hejmlando kaj en la patrolanda popolo radikas la plej bonaj fortoj de ĉiu unuopulo kaj pro tio ankaŭ la plej bonaj fortoj de la tuta homaro. Por la unuj kiel por la aliaj la idealo de nacia edukado kaj la idealo de la internacia estas ankoraŭ kontraŭecoj.

Sed iam venos la tempo, kiam en la tuta mondo nacieco kaj homareco, patrolando kaj homarlando tiom harmonios, ke la popoloj cedos al si reciproke, kio al ili apartenas; iam venos la tempo, kiam pli feliĉa homaro ne komprenos plu, ke antaŭe tio ne validis. Pri tio al ni garantias la dia fajrero en la nobla homo, pri kiu Goethe diras, ke ĝi ebligas la neebulon, la neebulon por la nesentanta naturo, povanta doni daŭron al la momento, tio estas en nia kazo povanta doni daŭron kaj venkon al la novaj etikaj pensoj de la homaro. Ni kredu, gesinjoroj, al ĉi tiu dia fajrero en la homo kaj al la venko de la novaj etikaj ideoj, kaj ni agadu laŭ tio, kiom ajn da homoj en ĉiuj popoloj hodiaŭ ne jam al tio kredas kaj ne jam laŭ tio agadas.

„La nobla homo
Estu helpema kaj bona;
Nelacigeble li kreu
La utilon kaj juston;
Modela al ni estu
De tiuj estaĵoj
Antaŭsentataj!“

Goethe.

La Ĉe-metodo.

Unua internacia Esperanto-kurso por geinstruistoj.

Rudi Wappler, stud. ped., Dresden.

Du semajnojn antaŭ la gravaj kongresoj en Budapeŝto, Genevo kaj Helsingoro la instituto J. J. Rousseau kun la pedagogia seminario en Budapeŝto aranĝis Esperanto-kurson de la pastro Andreo Ĉe. Estis la unua internacia Esperanto-kurso por geinstruistoj.

Giaj celoj estis:

1. montri al ĉiulandaj geinstruistoj la metodon de Andreo Ĉe,
2. pruvi denove, kiel facile estas ellernebla Esperanto, ĉar la komencantoj estu partoprenontaj sukcesplene la XXI-an post 11 tagoj.

Partoprenis la kurson ĉirkaŭ 140 geinstruistoj el Hungarlando, Germanlando, Ĉeĥoslovakujo, Nederlando, Anglujo, Rumanlando, Aŭstrujo, Bulgario, Svislando, Finnlando kaj Italujo. El ili ĉirkaŭ 100 estis komencantoj en Esperanto.

Plena sukceso estis la kurso. Dum 11 tagoj (44 instruhoroj) pastro Andreo Ĉe kondukis siajn lernantojn en Esperantujon tiel, ke ĉiu el ili restos amiko kaj favorulo de nia bela lingvo, eĉ se li antaŭe estis malamiko. Kion signifas tiu sukceso, nur tiu scias prijuĝi, kiu mem kunsidis dum tiuj tagoj en la varmega ĉambro, kies ambaŭ pordoj ĉiam estis malfermataj, kie neniam regis plena trankvilo, kie dum la konversacioj homoj venis, serĉis sidlokon, foriris, kelkfoje ankaŭ „jam-Esperantistoj“ iomete diskutis pri iu pedagogia ago de la pastro.

Estas necese diri, ke la ĉefa kaŭzo de tiu sukceso estis Andreo Ĉe mem (ĉiu kurso ja dependos rilate al sukceso ĉiam de la instruanta persono). Lia nura fizika laboro estas mirinda, ĉar dum la unuaj tagoj li gvidis ankoraŭ kurson vespere. Grava signo: Per sonorileto li petis atenton kaj trankvilon. Nur dum la lastaj tagoj montris iomete pli forta kaj pli longa sonorigado, ke ankaŭ tiu afabla instruisto posedas nervojn; sed tio restis la sola pli forta peto por necesa trankvilo. Ĝis la lasta tago ni vidadis lian afablan, gajan vizaĝon, sentis agrablan kvieton, kaj ĉiam energiplenan pretecon, tuj sekvi la intencojn de la lernantoj, sen tro malproksimiĝi de la propra metoda vojo. Ne estas forgesebla la alta aktora arto! Ne estas nur la netuŝebla nigra pastra vesto, estas la elradiado de plena kaj tuta homa digno, kiu ebligas al li, fari lin mem objekto de ŝerco, sen ke tio aspektas devigita aŭ ridinda. Ne estas nur lerte adaptataj paŭzoj, amuzigaj rakontoj de propraj travivaĵoj kaj ĉiutagaj ŝercetoj, kiuj faras el la dura lernada laboro facilan kaj gajan ludadon, estas la forta persono de tiu instruisto Andreo Ĉe, direktanta en streĉa nervlaboro celkonscie tiun ludadon. Kiu kredas, ke li garantios la sukceson de kurso, aldonante nur multajn ŝercojn aŭ la samajn ŝercojn kiel la pastro, por ridigi kiel plej ofte la lernantojn, tiu treege eraras, precipe se li pensas, ke la porlernanta agrabla kaj facila ludado estas ankaŭ porinstruista ludado. Ne nur Esperantistoj, ĉiu instruisto gajnos de la vera instrua personeco de Andreo Ĉe.

Tiuj vortoj, kiuj estas danko al la instruisto kaj averto pri senkritika imitado de tiu ĉi metodo, tamen ne volas diri, ke la Ĉe-metodo estas la pastro mem, ke sen la pastro nenio restas de la metodo. Mi montros unue, kion el la

gramatika fundamento A. Ĉe donis al siaj lernantoj en tiu kurso ĉiutage, kaj due, kiuj principoj estis efikaj en la metodo.

La ruĝa fadeno de la tuta kurso estas la demandaj vortoj en jena ordo: kiu, kia, kie, kien, kial, kiom, kiam, kiel, kies. Al ili li pendigas la ceterajn gramatikajn elementojn kaj la vorttrezoron kun la vortfarado.

La 1-an tagon aperis laŭ la demandoj **kiu, kio, kia** la **substantivo**, la pronomoj **mi, vi, li, ŝi, ĝi** kaj la **adjektivo**. La demanda vorteto **ĉu** jam donis la eblecon respondi per **jes** aŭ **ne . . . , sed . . .** Plie la difina vorteto **la**, de la afiksoj **-in** kaj **mal-**.

La 2-an tagon venis kun la demando **kie** la prepozicioj **sur** kaj **en**, la konjunkcio **kaj**, la **pluralo**, tial ankaŭ la pronomoj **ni, ili**. Granda, sed facila ekzercado estis pri la **deklinaĵo tuto**. La **verbformo** per **-as** kondukas al la **formo per -n** (akuzativo) kun la demandoj **kiun, kion, kian**. La 3-an tagon nur estis granda ekzercado kaj ripetado. Novaĵoj estis la prepozicio **el**, la vorteto **tre** kaj el la vortfarado, ke hungara homo = hungaro kaj **mondlingvo** = mondolingvo.

La 4-an tagon aperis la prepozicioj **kun, sen, per, de**, la **alverbo per -e** kaj laŭ la demando **kien**, ties formo **per -en**, fine la **reguloj** de la nomoj, kvalitoj kaj verboj.

La 5-an tagon sekvis post tranĉado de frazoj la **pronomo posesiva**, la **formo ordona** de verbo, la prepozicioj **antaŭ, malantaŭ, apud, inter** kaj **al** kun la demando: al kiu.

La 6-an tagon li donis la **montrajn vortojn**, respondante al la ĝisnunaj demandaj vortoj, la **komparacion**, la prepoziciojn **dum, post**, la formojn **tie ĉi, tiu ĉi** kaj el la vortfarado la sufikson **-uj** kaj „amas“ — **ama** letero; la konjunkcion **aŭ**.

La 7-an tagon oni uzis **hieraaŭ** kun la **verbformo per -is**, la demandon **kial** respondante **ĉar**, la **nombrojn** kun la demando **kiom da**, la prefikson **ge-** kaj la konjunkcion **ke**.

La 8-an tagon oni **kalkulis** eĉ per frakcioj, lernis la **ordan** numeralon, la simplan uzon de la **refleksiva pronomo**, la sufiksojn **-aĵ, -ig, doma** besto kaj **matene** por en la mateno kun la demando **kiam**. La 9-an tagon aperis la **infinitivo**, la demanda vorto **kiel** kun ĝia respondo per **-e**, la **verbformo per -os** kaj la **aktivaj participoj**, el la vortfarado **-ej**.

La 10-an tagon la lasta demanda vorto **kies** ebligis kolekton de ĉiuj demandaj kaj montraj vortoj, la formoj per **-as, -is, -os** ricevis nomojn. Oni lernis nun la **regulon**: La antaŭlasta vokalo estas la plej forta. El la „vortfabriko“ li alportis **-an, -et, -eg, -ar**. La **verbformo per -us** finis la tagon, enkondukante la taskon fari fantaziajn frazojn pri la temo: Kion mi farus, se mi estus riĉa?

La lastan tagon oni formis la **pasivajn participojn**, ĉiujn tabelajn vortojn, kaj el la vortfarado **-iĝ, -id, ebl, -ul**.

En la „ekzamena“ konversacio oni lernis ankoraŭ la homoj diras = **oni** diras.

Krome oni aperceptis vorttrezoron de proksimume 400 vortoj (profesioj de la kursanoj, ĉambraj kaj instruaj objektoj, koloroj, ĉefaj kvalitoj, vortoj el familio, lernejo, manĝado kaj trinkado, ĉiutaga agado, geografio, botaniko, zoologio, astronomio kaj anatomio).

Jam el tiu enhava resumo oni ekkonas gravan principon de la metodo. Rememorigu kaj denombriu la vortojn ellernitajn dum la unuaj tagoj en la fremdlingveca instruado, kaj komparu! 400 vortoj ne estas multaj. Ne estas enkondukita la tuta gramatiko. Sed tiu limigo montras la metodian majstron. Oni povas diskuti pri ĉiu elekto, ĉar ĉiu estos diversa laŭ tempo kaj lernantoj, sed ĉiuj diskutantoj konsentas, ke tiu farita elekto iĝu propraĵo de la lernanto. Mi kredas, ĉiu partopreninto posedas por ĉiam la kursan materion. Tiu materio ne estas nur senviva balasto en la cerbo lernanta, ne, tiu gramatiko kaj tiuj vortoj vivas, estas uzataj. En nia fremdlingva instruado ni aŭdis, ke ekz. simpla laboristo franca nur kelkcentojn da vortoj bezonas en sia vivo, sed neniam oni provis fari same kun ni. Ni lernis multegon, sed tiu multego estis senviva, ni ne uzis ĝin. Ni perdis la ĝojon, ĉar neniam ni povis ĝoji pri nia senviva materio. Alie en nia kurso. De la unua momento oni kunkreskis kun la lernita, per ĝi kun la instruisto, kun la kunkursanoj, ne kun libroj, vortaretoj kaj kajeroj. Tio ankaŭ estas la kaŭzo, ke Andreo Ĉe mem ne parolas de „lerni“, sed de „konversacii“. Ĉiu nova vorto, ĉiu nova formo estis necesa por ebligi pli riĉan konversacion. La komenco ne estas la granda vorttrezoro, ĝi estas la konversacio mem: Ne la vorttrezoro ebligas la konversacion, el ĝi kreskas la vortoj necese. Kaj la ĉefa afero: la ĝojo restas!

La lernita ne estu senviva, ĝi estu uzata! Tial la postulo: ekzercu, ekzercu, ekzercu! Ke Andreo Ĉe scias fari amuzigajn ekzercadojn, estas fame konate. La plej granda danĝero ja estas forpeli per la ekzercado la ĝojon. Li montris, ke ne estas necese. (Ĉar multaj bonanimaj instruistoj kredas, ke ekzercado kaj senĝojigo estas la sama.) Tre grave estis: Li preterlasis ne unu vorton sen doni al ĝi lokon en la ĝisnuna posedo, post ĉiu nova elemento venis la kunigo kun la konata. Ŝajnas malgrandaĵo: la unuan tagon li donis la demandan frazon per „ĉu“, la respondojn per „jes“ kaj „ne . . .“, sed . . .”. Plejofte li uzis la demandon tiamaniere, ke oni devis respondi per „ne . . .“, sed . . .“. Ŝajnas nur malgrandaĵo, sed estas tre grave: Oni diras du frazojn anstataŭ nur unu kaj — plej grave — la frazo estiĝas per tio iomete atentiga, la respondo tiam enhavas streĉon, se oni ne scias la duan vorton. Tiu nova vorto havas apartan akcenton travivaĵan per la kontraŭigo al la unua jam konata. Tie ĉi kuŝas ankaŭ la sekreto de la gaja atentemo en la kurso! Ĉiam la kursanaro estas unu tuto, ĉar plejofte oni parolas fiore por ĉiun kuraĝigi. Jen, la fame konata regulo: „Parolu forte, kuraĝe kaj elegante!“ ĉiam valoros en ĉiu prilingva instruado.

Mankas ankoraŭ la komenco de la vojo, kiun ni trairis inverse. Kia-maniere li alportas al la lernantoj la novan? La plej distinga karakterizaĵo por tio estas sendube la konkreteco, la intueco. Oni montras kaj faras ĉion, kion oni diras. Vere li skribas aman leteron, la pedagogo deklaras al fraŭlino Margareto sian amon, petas la patron je liaj domoj kaj mono, la pastro trinkas la akvon starintan jam unu semajnon en la karafo. Neniu forgesos la praktikon de la hispana etiketo. La pastro demandis: „Ĉu la ĉokolado plaĉas al vi?“ Oni jesis, kaj li respondis: „La ĉokolado apartenas al vi.“ Bedaŭrinde tiu praktiko ne ĉie estos ebla. Tiu ekstera konkreteco estas necesa, sed ne la plej grava. Estas la interna konkreteco. Lia praktiko estas inversigo de la vorto: „Kie mankas ideoj, tie ĝustatempe ekvenas vorto.“ Unue li donas enhavojn, kaj poste li atendis la respondan vorton. Ni povas

ree rigardi la limigon. Kial li ne donas la vorton mankantan al la lernanto, kiu intencas diri, ke li dentdoloris tion montrante? Ĉe komprenas la signojn, kaj ĉiuj nun komprenas la vortojn de la pastro: La blankaj objektoj en la buŝo estis malsanaj. Ĉiu estis kontenta. Li donis karakterizaĵojn, ne la nomon de la objekto. Tio estas la sekreto de la lernado de novaj vortoj. Ĉiu scias, kiel malfacile estas por plej multaj, fari asocion inter gepatra lingva vorto kaj fremdlingva. Ĉe donas helpon, li duonigas la grandan paŝon: gepatra lingva nomo unue estas esprimata per iu ĉefa karakterizaĵo, kiun oni jam scias esprimi helpe de la ĝisnuna posedo. Nur due oni faras la paŝon al la fremdlingva nomo. Estas facila asocio inter ambaŭ fremdlingvaj esprimoj, kaj la ĝisnuna nekonata esprimo tuj, devige plenigata de iu grava enhavo. Sensescaĵo estas diri, la lernanto povos eltrovi el si mem la novan vorton. Ne estas ebla tasko: Serĉu al vorto la respondan fremdlingvan! Ĉiu tasko-solvo komencas per tio, ke oni elektas el la jam konata, kio respondas al la serĉenda. Kial do ellasi tiun paŝon? — La krona sintezo por la lernanto sola estas neatingebla, sed tre forte oni deziras ĝin, se oni mem per propra laboro provis alveni al ĝi. Tiam la lernanto ne estos premata de multegaj vortoj, kiuj estas elverŝitaj super lin, sed kiuj ne estas travivaj sintezoj por li.

Kiu en tiu grado laborigas la lernantojn, ke ili trovas vortojn, ĉe tiu ankaŭ la lernantoj kunlaboras, se oni bezonas novan gramatikan formon. Tio estas grava: Oni bezonas la formon por la konversacio. Neniu de la kursanoj forgesos la diskuton pri la frazo „la pedagogo amas la fraŭlino“, ĉar oni ne sciis, kiu amas; nur la grava litero -n fine montris tion ĝuste.

Estus eble, ankoraŭ pli elmontri tiun metodon vojaron tra Esperanto, sed tiam minacas la danĝero, forgesi la vivon, la viglan kurson. Ĉar nur profunda homa amo al la lernantoj kaj al nia bela lingvo ebligas tiun metodon. Tiu pedagogia travivaĵo estis la plej bela kaj plej forta el la kurso de Andreo Ĉe. Tial dankon!

Rilatoj inter porinstruista klerigo kaj pedagogia plano.

(Resumtezoj de parolado en Helsingo, parolitaj esperantlingve.)

D-ro Kurt Riedel.

Antaŭnoto: Rilatoj inter porinstruista klerigo kaj pedagogia plano estas troveblaj nur per historie komparanta metodo. Por ekkoni klare ilin, ni konsideru unue la diversajn formojn de porinstruista klerigo laŭ ilia sinsekvo kaj en la fluo de la historia evoluo kaj laŭ la nuna stato en unuopaj landoj, ni konsideru due la formon de la instruplanoj — ree en la fluo de la historia evoluo kaj laŭ la nuna stato en unuopaj landoj, kaj ni demandu (tr ie), ĉu certaj ŝtupoj de porinstruista klerigo respondas al certaj evolu-fazoj de pedagogia plano laŭ tempo kaj lando iam kaj nun. Ĉe la sinoptiko estas rekomendinde, rigardi aparte la unuagradan kaj duagradan lernejojn.

1. Kiam prefere klerikuloj prizorgis la instruadon en duagrada lernejo, tiam la instruplanoj restis tra jarcentoj preskaŭ samaj.

2. Kiam en unuagrada lernejo ŝuistoj, tajloroj kaj teksistoj lernigis infanojn, tiam estis nur kateĥismo aŭ la biblio la direktanta ŝnuro por la tuta instruagado. La plej fruaj instruplanoj estis laŭforme instrukcioj por lernej-inspektoroj.

3. Se la Dalton-plano kaj similaj organizoj estos realigitaj pere de pedagogie nesufiĉe klerigitaj fortoj, oni devos konsideri moderna formo de instruplana praŝtupo la aranĝon de tasko-folioj kune kun la usona laŭpunktara ekzameno.

4. Dum la 19-a jarcento ekestis fakscience klerigitaj instruistaroj, kies anoj rigardis porjunularan instruadon ilia dumviva profesio. Laŭpiana pedagogia antaŭklerigo de supera instruistaro mankas ankoraŭ ĉie.

La planŝanĝojn en la duagrada lernejarlo tiutempe estis kondiĉitaj ĉefe politike.

Kiam geinstruistoj de duagrada kaj de unuagrada lernejoj renkontas unuj al aliaj en diskuto pri kontinua lernejosistemo, tiam objektiva debato estas plej malfaciligata per tio, ke instruplanon volas fiksi la unuaj el vidpunkto de kulturaj bezonoj, la duaj el vidpunkto de infana evoluo. — Tie ĉi oni staras vere antaŭ la ĉefa problemlo de pedagogia plano.

5. En la historio de la germanaj seminarioj estas diferenceblaj kvar evolufazoj: antaŭ-Pestalozzi-a, Pestalozzi-a, reakcia, moderna.

Kie porinstruista klerigo estas ĉefe, lernigi instrumaterialon, kiun geinstruistoj iam estos lernigantaj al geknaboj, tie ĝi estas ankoraŭ en antaŭ-Pestalozzi-a stato.

Kie aspirantoj alproprigas al si instruobjektojn en metoda maniero kaj ricevas praktikan enkondukon laŭ certa didaktiko, science motivita, tie instruista antaŭklerigado estas sur la ŝtupo de Pestalozzi-aj seminarioj.

Kie porinstruista klerigo havas en si nur laŭmemoran akiron de la porpopola instrumaterialo kaj senteorian enkondukon en praktikon, tie ĝi estas en la stato de dumreakcia seminario germana.

Kie aspirantoj lernas objektojn, kiuj estas konformaj al certa instruplano de unuagrada lernejarlo, kaj konantiĝas metodikon, kiu estas psikologie motivita, kaj la historion de pedagogio, tie ni vidas modernan seminarion.

6. La antaŭ-Pestalozzi-aj instruplanoj entenas multajn unuopajn instrukciojn pri materio kaj metodo. Per instruplanoj de Pestalozzianoj la unuagrada lernejarlo ricevis novajn fakojn en psikologie motivata ordo. La instruplanoj de la reakcio servis al la celo, la Pestalozzi-an principon de ĝenerala homa sinformado fari senvalida en praktiko. La pli novaj planoj rezignas internan kunteniĝon kaj psikologian motivadon.

7. La boneco de oficialaj instruplanoj povas esti prijuĝata en lando, kie la instruistaro de la unuagrada lernejarlo estas ja profesie antaŭklerigita, sed ankoraŭ ne laŭscience, laŭ tio, kiom la planoj estas malproksimaj de la plej bona formo, kiu estas tie ebla, do kiu montras unuecan kunteniĝon kaj lasas al instruisto sufiĉe da libervolo.

Kie tekstolibroj, legolibroj aŭ taskaro regulas la iron de tuta instrulaboro, ne formante la partojn al bonordita tuto, tie la evoluo de la instruplana afero estas ankoraŭ tro neprogresema. Kie kontraŭe instruobjektoj estas kvazaŭ nur ekzemploj, kaj la devotaskoj estas interligitaj teorie, tie la evoluo progresis relative multe.

8. Ĉar pedagogia plano estas la ponto inter teorio kaj praktiko, ni povas rigardi la planon de Herbart relative plej perfekta formo; en tiu plano teoria konstruo kaj praktika uzebleco preskaŭ ekvilibras.

9. La postulo, estontajn instruistojn klerigi por la profesio laŭscience, estas profunde motivata per la evoluo de pedagogio al scienca stato!

10. En plua evoluo la ĝenerala psikologio ŝajnas ludi pli malgravan rolon ol dum la 19-a jarcento. Science klerigita pedagogo konas la fakton, ke psikologia teorio neniam estos konstanta, kaj scias do, ke li ne povas fondi sur ĉiam fluantaj rezultoj de psikologia esplorado ĝenerale validan pedagogian planon.

11. Akademie antaŭklerigita pedagogo atentos la socian dependecon de nacia lernejo kaj ne opinios, ke estus eble, en lando kun nesufiĉa porinstruista klerigado realigi instruplanon de pli alta evolufazo, sed li esploros ankaŭ novajn planojn rilate al tio, ĉu ili estas konformaj al la koncerna ŝtupo de la porinstruista klerigo.

12. La pedagogia ideo postulis instruistojn, kiuj helpas memrespondante laŭ direktantaj maksimumoj junan generacion rilate al spirita homiĝo.

(La plena traktaĵo „Lehrerbildung und Lehrplan“ estas aperinta germanlingve en la eldonejo A. W. Zickfeldt, Osterwieck a. Harz, Germanlando, 32 pĝ., RM 1.20.)

Gekolegoj, uzu Esperanton!

Johannes Kurt Haubold, Riesa-Gröba, Saksujo.

La esperantaj gazetoj, ĝeneralaĵ kiel fakgazetoj, raportas regule pri rezolucioj koncernantaj la aprobon kaj enkondukadon de Esperanto, pri kursoj, novaj institucioj ktp. Certe ĉiu Esperantisto ĝojas pri tiuj progresantaj disvastiĝado kaj akceptado de nia mondhelplingvo. En la jaro 1889 Zamenhof skribis: „Nia plej grava laboro devas esti ĉiam pligrandigadi la nombron de la personoj, kiuj ellernas nian lingvon.“ Kaj li daŭrigis: „Ĉia alia laboro estas flanka.“ Sed tiu ĉi lasta opinio hodiaŭ ne plu validas. La nombro de la Esperantistoj jam ĝojige grandiĝis. Sed la mondhelplingvo ne nur estas posedajo, kiun akiri estas dezirinde. Ĝi estas kaj devas esti vivanta forto, kiu postulas uzadon kaj aplikadon. Tro multaj ne estas konsciaj pri tio: ili opinias, ke akceptitaj rezolucioj antaŭenpuŝas la movadon, kaj se ili apude interŝanĝas ilustritajn poŝtkartojn, poŝtmarkojn kaj leterojn kun eble ofte banala enhavo, ke tiam ilia laboro sufiĉas. Ho ne, tute ne! Sed bedaŭrinde ankaŭ inter ni ĝeinstruistoj multaj havas tiun opinion, eble tro multaj. Pro tio plendas la redaktoroj de la esperantaj fakgazetoj kaj -informiloj, ke ili ne ricevas sufiĉe da materialo. Pro tio infan- kaj instruistokorespondado ne kontentige funkcias. Tiuj ne estas vanaj asertoj. Nur unu ekzemplon. En n-ro 1 de IPR mi publikigis demandaron pri geometria instruado. Krome mi forsendis pli ol 170 leterojn, kiuj enhavis la kopiitajn demandojn, al gekolegoj en la plej diversaj landoj. Kaj mi ricevis ĝis nun — 10 respondojn. La ĝeinstruistoj esperantistaj certe ĉiuj estas konsciaj pri la valoro kaj neceseco de nia mondhelplingvo. Sed ne sufiĉas nur opinii, ni ĉiuj devas labori. Nur tiam, kiam ni povas montri rezultatojn seriozajn, kiuj servas al la interligado kaj interkompreniĝado, al la scienco, ni povos sukcesplene enpenetri en la rondojn, ĝis nun ne akceptintaj Esperanton, nur tiam ni povos antaŭenpeli la movadon. Precipe ĉiu ĝeinstruisto esperantista ne estu nur ano de iu

ajn unuiĝo, sed laborema pioniro kaj celkonscia aganto. Prof. D-ro Dietterle povis kolekti ĝis nun 4000 adresojn de gekolegoj, kiuj scipovas Esperanton. Sed kiam ni nur rigardas la nombron, tiam ni trompas nin. Ĉar tiu ĉi multnombra aro ne elĉerpas la eblecon kaj ne uzas la forton, kiuj estas donataj al ĝi per la internacia lingvo. Ni atingis jam algrade la unu celon, disvastigi Esperanton en instruistaj rondoj. Tio estas certe tre ĝojiga, sed signifas fakte nur partan celon. Nun ni devas pli kaj pli zorgi, ke tiu aro iĝu internacia laborrondo. Pro tio ĉiu el ni uzu kaj apliku Esperanton, kiel estas dezirinde.

Rim. Mi ĝojus, se mia juĝo trovus eĥon inter la gekolegoj kaj se ili konsentus la diritan opinion. Tiam mi eble povos esperi, ke mi ankoraŭ ricevos respondojn al mia enketo (vidu IPR 1929, n-ro 1, paĝo 10).

Post Helsingör.

(La plej proksima ŝtupo.)

Prof. D-ro J. J. Findlay.

La redaktoro de IPR certe mem raportos pri la aferoj kaj rezultoj de la granda konferenco en Danlando. Post fino de la kongreso mi vojaĝis du semajnojn en Svedujo, por studi la progreson de Esperanto en tiu ĉi lando kaj en la malgrandaj landoj de la Balta Maro.

Mi supozas, ke la instruistoj de Germanujo, Svedujo, Finnlando, Estonujo, Litovujo, Pollando ktp. baldaŭ estos pretaj unuiĝi en sia propra kunveno pri „Nova Edukado“. En tia konferenco ne estos necese, paroli en germana, angla ktp. lingvoj kaj poste traduki en Esperanton, ĉar traduko en ĉiuj kunvenoj postulas multe da valora tempo, vane perditaj: ĉiuj membroj povos paroli aŭ komenci paroli nian artan lingvon. Kompreneble oni ne trovos en tia kunvenotiom grandan nombron da anoj, kia amasiĝis en Helsingör: sed malgrandaj kunvenoj en multaj rilatoj estas pli bonaj ol amaskunvenoj. Sufiĉe multaj esperantistaj instruistoj certe estas amikoj de „Nova Edukado“; do, kelkaj esperantistoj el multaj landoj en la somera tempo verŝajne aliĝus al la entrepreno de komunaj kunsidoj; ili certe venus ne nur el la landoj ĉirkaŭ la Balta Maro, sed ankaŭ el aliaj landoj (ekz. Anglujo, Usono, Francujo, la Balkanaj ŝtatoj, Hungarlando, Rumanujo ktp.). Tamen, se

tiaj kunvenoj devas prezenti bonan sukceson, oni devas zorge pripensi la kondiĉojn bezonatajn por sukceso. Mi aranĝu ĉi tiujn kondiĉojn laŭ la bone konataj kategorioj de Le Play: „Homoj. Laboro. Tempo. Loko.“

I. Homoj. Veraj instruistoj gaje dividos siajn „novajn“ ideojn kun amikoj, speciale kun gepatroj kaj aliaj studentoj de pedagogio. Do, se ia ajn asocio de esperantistaj instruistoj aranĝus tian kunvenon, kian mi sugestas, mi kredas, ke esperantistaj laikoj ankaŭ ĉeestus. Ankaŭ reprezentantoj de la „Junulara Movado“, el kiu multaj inklinas al Esperanto, eble volonte partoprenus kaj estus akceptataj tre volonte.

Homoj (viroj, virinoj kaj infanoj) de la koncerna loko (vidu IV) speciale interesiĝus pri nia afero, ĉar ĝi koncernus la ĉiutagajn rilatojn de niaj gastigantoj en la loko de la kunveno. Oni povus supozi, ke dum la jaro (aŭ la jaroj) antaŭ la kunveno la lokaj instruistoj kaj porlernejaj komitatoj ĝoje kaj fervorege zorgus pri esperantaj kursoj. Tiamaniere la tuta loĝantaro (mastroj de pensionoj, komizoj, oficistoj ktp.) pretiĝus por ricevi la vizitanton en vere internacia animo.

II. Laboro a) Kompreneble la unua problemo estus pedagogio-psikologio kaj me-

todo pri lingvolernado; kursoj en Esperanto por komencantoj kaj progresintoj, gvidataj de distingitaj instruistoj (ekz. pastro Ĉe aŭ Tib. Morariu) estus utilaj kiel demonstraĵoj eksperimentoj kaj modelaj lecionoj, kiuj montrus la principojn por la studado de Esperanto kiel moderna lingvo.

Unu grupo devus klopodi pri la filologia flanko de Esperanto (nova gramatiko ktp.), alia grupo pri enkonduko kaj instruado de Esperanto en lernejoj publikaj kaj privataj.

b) Ni tamen alvenus al tia kunveno ne sole kiel lingvaj instruistoj, sed ankaŭ kiel gvidantoj kaj amikoj de „Nova Edukado“. Supre mi jam aludis, ke ĉiuj veraj instruistoj en sia animo estas anoj de la Helsingör-a konferenco. Do, la gravaj pedagogiaj temoj, kiuj nuntempe altiras instruistojn, kompreneble estus diskutataj: ekz. „aktiveco“ kaj „kreado“, la studado en freŝa aero kun vigla zorgo por korpa ekzercado. Oni eĉ ne bezonus antaŭe pli detale studi tiajn temojn, ĉar ĉiuj membroj alvenus al la kunveno precipe emaj por interŝanĝi ideojn pri tiuj temoj kune kun kolegoj alilandaj.

III. Tempo a) **Sezono:** Mezo de Junio ĝis fino de Aŭgusto t. e. la libertempo de l' instruistaro el diversaj landoj.

b) **Jaro** de komenco: Laŭ mia opinio ĝi estas demando de la lokaj cirkonstancoj, ĉar la kunlaboro de la loĝantoj de la koncerna loko (kiel mi jam aludis supre) estas tre necesa. Multe da vizitantoj, speciale tiuj, kiuj alvenos kun sia familio por libertempa restado, eble ne ankoraŭ tre bone parolas Esperanton; sed, se ili ekscios, ke Esperanto estos vere ĉie uzata, ili aliĝos, ĉar ili scias, ke oni rapide lernas lingvon, kiam oni vivas en medio, en kiu la lingvo ĉiurilate estas uzata.

Nuntempe en la grandaj urboj, kie okazas internaciaj konferencoj, oni eble aŭdas Esperanton nur en la konferencĉambroj, sed ne ekstere. Tiu fakto certe ne malhelpas kaj malutilas spertajn Es-

perantistojn, sed nespertaj kompreneble ne tie progresas rapide. Tion mi konstata pri grandaj konferencoj ne kiel kontraŭulo de maskunvenoj — tute ne! sed nur por montri, ke jam alvenis la tempo, por organizi malgrandajn internaciajn konferencojn dum la somera libertempo. Mi, kiel instruisto (do, kiel ano de klaso, kiun oni nomas „inteligenta“) kompreneble ĉi tie priskribas nur libertempajn kunvenojn de miaj gekolegoj; sed mia priskribo tuŝas ankaŭ la organizadon de similaj entreprenoj por aliaj profesioj, ekz. kuracistoj, komercistoj, fervojistoj ktp. Tuj kiam iu ajn loko, taŭga por internacia kunveno, deklaras sin preta, akcepti esperantistajn vizitantojn, certe esperantistoj venos al ĝi unuopaj kaj en grupoj. Oni jam ĉi tie kaj tie komencis, ekz. en pensio en Oostduinkerke sur Mer (vidu International Language, Septembro 1929, paĝ. 176).

IV. Loko. Malmultvorte la kondiĉoj estas:

a) malgranda urbo aŭ granda vilaĝo, proksime al la maro aŭ en kamparo kun saniga aero, varma suno — kun pensioj, hoteloj (modestaj prezoj ktp.) kapablaj akcepti eble centon da gastoj. La allogojn supraĵajn de grandaj urboj (kino, teatro, ekskursoj ktp.) ni ne malŝatu, sed oni tion trovas eĉ en la tre malgrandaj turist-lokoj; cetere la kunvenintaro baldaŭ trovas siajn proprajn distraĵojn kaj amuzaĵojn.

b) Tamen la loko devas esti proksima al granda urbo, ĉar multaj kongresanoj el fremdaj landoj partoprenus kaj dezirus fari senĝenan vojaĝon al grava stacidomo aŭ haveno. Tiajn grandajn urbojn oni trovas en sufiĉe granda nombro ĉe la Balta Maro, norde kaj sude; estas ne necese starigi liston laŭ la landkartoj.

c) Sed la ĉefa demando, kiun mi jam aludis, estos: ĉu en tia malgranda turist-urbo loĝas kelkaj kapablaj esperantistoj, kiuj zorgus pri la tuta afero, instigus siajn kunloĝantojn kaj gekolegojn energie

al Esperanto kaj poste invitus al kunveno en la jaro 193...?

*

Ĉi tiu mallonga skizo pri estonta kunveno rilatas la landojn ĉe la Balta Maro, ĉar per la afabla helpo de samideanoj el Svedujo, Danujo kaj Germanujo ni estas iomete informitaj pri Esperantujo en tiu parto de Eŭropo. Sed la samaj principoj estos aplikeblaj ankaŭ por aliaj partoj, kie regas similaj kondiĉoj, nome kelke da ŝtatoj sufiĉe proksimaj, sed parolantaj diversajn naciajn lingvojn: La Norda Maro (angla, franca, holanda, germana, dana, norvega lingvoj) — la Mediteranea Maro (araba, hispana, kataluna, franca, itala, greka lingvoj) — la Adriatika kaj Levantina Maroj (itala, greka, turka, serba kaj aliaj lingvoj) — Mezeŭropo kaj la Balkanaj landoj.

*

Kion mi skribis, tio estas respondo al afabla demando de D-ro Riedel. Dum la Helsingör-a konferenco ĉiuj esperantistoj estis iom malkontentaj pro la malprogreso de nia universala lingvo, speciale post la entuziasmo montrita dum la antaŭa konferenco en Locarno 1927. Multaj eble inklinas, mallaŭdi s-inon Beatrice Ensor kaj la estron de „N.E.F.“, sed ŝajnas al mi, ke oni farus pli bone, ne kritiki tiamaniere. Oni preferu esplori la faktojn (socia-pedagogiajn faktojn) rilate propagandon, rilate malfacilaĵojn okazantajn dum la propagando. Mi estas certa, ke oni atingos sukceson plej rapide, se oni montras praktike la efikon de Esperanto kaj samtempe negative la malbonan situacion de tiuj, kiuj ne scipovas ĝin uzi. Tial tute prave s-ro Morariu prezentis preparajn lecionojn antaŭ la konferencanoj, kiuj ĝis tiam neniam aŭdis pri Esperanto.

*

En Anglujo oni aŭdas proverbon: „The proof of the pudding is in the eating“ (t.e. la valoro de pudingo montriĝas dum la manĝado). Ĝi enhavas la principon por psikologio de nova propagando. Ni

ne pli longe disputu kun niaj malamikoj, instigante ilin al „kredo“; sed ni uzu nian ilion kaj pruvu la forton de Esperanto kiel fakton. Ni montru, ke Esperanto hodiaŭ kaj de ni mem estas uzata kun profito. La epokon de „kredo“ sekvu la epoko de „faroj“, de „agado“: „Kredo sen faroj estas morta“.

Ni klopodu trovi en Esperantujo homojn, kiuj bezonas Esperanton por siaj ĉiutagaj aferoj: lertajn komercistojn ktp. Ni aranĝu internaciajn kunvenojn de instruistoj, en kiuj la membroj uzas nur Esperanton kiel naturan lingvon sen traduko en naciajn lingvojn. Ili efike montros al la tuta mondo, ke nia lingvo ne estas opinio aŭ teorio, sed viva fakto. Kompreneble mia ideo de „nova“ propagando ne estas originala aŭ io nova: la paĝoj 458—476 de la Jarlibro 1929 sufiĉe montras, ke nia lingvo estas uzata. Sed laŭ mia scio fakaj kunsidoj ĝis nun nur okazis samtempe kaj samloke kun grandaj ĝeneralaj kunvenoj. Mi kredas, ke fakaj kunvenoj (aranĝataj unue de la internaciaj instruistoj) nuntempe devas esti organizataj ne nur kiel propagandiloj, sed ili devas esti postulataj pro la progreso de la fakoj mem. La „malnova“ propagando certe ankoraŭ daŭros kaj devos esti daŭrigata, sed la „nova“ propagando (permesu ĉi tiun vorton!) ankaŭ devas esti efektivigata en la nova epoko.

Kritiko pri la raporto Boubou

(vidu paĝojn 117—120).

La malsamecon inter la opinioj de Boubou kaj mi kaŭzas la malsama organizo de la instruistoj en konkurencaj asocioj. Ekzemple Boubou estas organizita en la Fédération de l'Enseignement, kiu estas asocia membro de la Internacio de Eduklaboristoj. La Federacio havas klasbatalan karakteron kaj rivalas kaj kontraŭagas al la ĝenerala „neŭtrala“

Syndicat National. Same la Internacio de Eduklaboristoj estas kontraŭulo de la „neŭtralaj“ aliaj internaciaj instruistaj asocioj. En tiu senco de plena disigo de la ĝenerala instruistaro Boubou volas fondi SAT-edukistan sektion aŭ esperantistan fakon en Edukintern.

Sed multaj aliaj socialistoj kaj komunistoj estas organizitaj en la ĝeneralaj „neŭtralaj“, „burgaj“ instruistaj asocioj kaj tie ne nur pagas sian kotizon, sed plej aktive en ili laboras kaj ofte okupas la gvidpostenojn. Ekzemple la Leipziga Instruista Asocio (neŭtrala) en la buŝo de la reakciuloj estas „La Ruĝa Instruista Asocio“. La postrevolucia laborista saksa registaro eldonis lernejan leĝon, kiu signifis plenumon de la antaŭmilitaj deziroj de la ĝenerala Saksa Instruista Asocio. La batalo de la ĝenerala Germana Instruista Asocio kontraŭ la re-akcia projekto de Regna Leĝo por Popol-lernejoj grave helpis por fali la projekton. En n-ro 7/8 de IPR mi jam menciis la opinion de komunistaj instruistoj, kiuj **malaprobis** la eligon de 3 socialistaj parlamentanoj el la Saksa Instruista Asocio.

En TAGE ni vidas saman laborkomunumon kiel en niaj instruistaj asocioj. En TAGE, en IPR resonu la bataloj, kiujn ni aktive partoprenas en la instruistaj asocioj ĉiulandaj. Postuli eligon el TAGE signifas **nei** la pozitivan kunlaboradon en ekz. la Germana Instruista Asocio, la angla National Union of Teachers, la franca Syndicat National, la Svedaj Asocioj ktp. Tia postulo en la nuna momento ne estos akceptata.

En tiu senco SAT ankaŭ ne povas difini TAGE kiel „neŭtralan“ Esperanto-asocion, kiun gvidi ne estus permesate al SAT-ano. Same kiel la laborista partioj ne difinas la Germanan Instruistan Asocion kiel neŭtralan profesion sindikaton, al kiu aparteni socialisto estus malpermesata.

Resume: TAGE konformas al la organizo de parto de la „avangardaj“ instru-

istoj. Nur kiam la tuta organizo estos efektivigita laŭ politikaj principoj, la ekzisto de TAGE perdos sian rajton.

La analizo kaj konkludo de Boubou nur trafas la kamaradojn, kiuj eligis el la ĝeneralaj instruistaj asocioj kaj organizigis nur en klasbatala asocio.

Mi intence akcentas tion, ĉar fakte la fortoj de la SAT-edukistoj ne sufiĉas jam, por eldoni memstaran gazeton. Kelkaj okazintaĵoj eĉ montras la danĝeran eblecon, ke disiras la kamaradoj en la du malamikajn tendarojn de komunistoj kaj socialistoj. Ankaŭ en SAT!

Tial denove: Prokrastu la krizon!

Goldberg.

SAT-Kongreso Leipzig.

(2 reĝustigoj por la raporto en n-ro 9/10).

1. La frazo „La direkcio konfesas la eldonon de la programbroŝuro mispaŝo“ (pĝ. 117) estas erariga. La koncerna parto de la rezolucio tekstas: „La kongreso 1. konstatinte unuflanke, ke la eldono de „La Laborista Esperantismo“ estis farita laŭ maniero, kiu povis kredi, ke tiu verketo celis fariĝi la oficiala programo de nia asocio; aŭdinte la konfeson de la direkcio, ke tio estis „mispaŝo“; . . . Sekve la **maniero** de la eldono estas nomita „mispaŝo“.

2. K-o Boubou skribas en sia raporto (pĝ 119): „SAT ankaŭ malpermesas al siaj anoj okupi postenojn en UEA kaj en kiu ajn neŭtrala organizo.“ La statuto de SAT ne diras tion. Klaran malpermeson nur esprimas la § 12: „Rajtas esti ano de Sennacieca Konsilantaro, oficulo aŭ reprezentanto de SAT nur k-do . . . ne aliĝantaj iun el la tiel nomataj neŭtralaj organizoj, celantaj la propagandon de Esperanto, aŭ al iu ajn asocio, kies celo kontraŭas tiun de SAT.“

Goldberg.

Enketoj por IALA.

(Marth Moelke,
sekretariino de „Kunlaborado“.)

En la pasinta jaro en la numero 11/12 de „Internacia Pedagogia Revuo“ (Novembro-Decembro 1928) mi donis „Raporton pri la ĝisnunaj Enketoj por IALA“.

Hodiaŭ, post kiam pasis unu jaro, mi raportu denove, por montri kiel necese estis, organizi la statistikon por la movado inter la instruistoj kaj en la lernejoj rilate ilian sintenadon al Esperanto. La ciferoj de miaj tabeloj montros tion pli detale.

Mi estis forsendinta laŭ mia supre citita raporto precize antaŭ 1½ jaroj „demandarojn“ al 1.781 geinstruistoj el 42 landoj.

Mi ricevis ĝis 1-a de Oktobro 1929 (eĉ ankoraŭ nun alvenas respondoj — tio pravas, ke oni devas tre longe atendi kelkajn respondojn)

527 el 35 landoj,

do, nur de ĉirkaŭ 33% de la adresitoj. Sed inter ili estis feliĉe kelkaj, kiuj komprenas la gravecon de bona statistiko kaj sendis al mi adresojn de esperantistaj gekolegoj. Cetere mi mem kontrolis la gazetojn por konstati laŭ ili aliajn gekolegojn, kiuj estas esperantistoj, kaj ĉerpis adresojn el diversaj listoj, kiujn laŭ mia peto oni sendis al mi. Nun la rezultato estas la jena:

Mi povis konstati la ekzistadon de 4.478 geinstruistoj esperantistaj el 50 landoj.

Bonvolu kompari la suban tabelon A (en ĝi la cifero I signifas la landon, la cifero II la nombron de la instruistoj).

I	Tabelo A.	II
1. Saksujo		956
2. Germanujo (sen Saksujo)		853
3. Rusujo		336
4. Aŭstrujo		281
5. Ĉeĥoslovakujo		254
6. Svedujo		219
7. Anglujo		165
8. Polujo		143
*9. Usono		131
10. Rumanujo		114
11. Danujo		101
12. Francujo		97
13. Jugoslavio		94
14. Nederlando		93
15. Bulgarujo		92
16. Belgujo		74
17. Litovujo		69
18. Finnlando		67
19. Japanujo		41
20. Hungarujo		38
21. Italujo		37
22. Norvegujo		34
23. Estonujo		32
24. Skotlando		24
25. Hispanujo		23
26. Svisujo		23
27. Latvujo		14
28. Ĉinujo		13
29. Irlando		11
30. Libera Urbo Danzig		9
31. Nederlanda Hindujo		6
32. Hindujo		4
33. Argentinio		3
34. Aŭstralio		3
35. Brazilio		3
36. Kubo		3
37. Nov-Zelando		3
38. Alĝerio		2
39. Portugalujo		2
40. Bolivio		1
41. Ĉilio		1
42. Egiptujo		1
43. Islando		1
44. Madagaskaro		1
45. Maroko		1
46. Sirio		1

Transporto 4474

* Vidu sur paĝo 136!

	Transporto 4474
47. Sudafriko	1
48. Insulo Tasmanio	1
49. Turkujo	1
50. Urugvajo	1
50 landoj	4 478

Komence mi intencis eldoni laŭ ĉi tiu tabelo „Adresaron“, sed, ĉar nur treege malmultaj antaŭe promesis aĉeti ĝin, mi rezignis al ĉi tiu plano kaj kontentiĝis je starigo de konfidinda kartoteko.

*

Nia demandaro enhavis ankaŭ demandojn pri lernejoj, en kiuj oni

1. instruis,
2. instruas,
3. instruos

Esperanton. Ĉar preskaŭ ĉiumomente ŝanĝiĝas la situacio, estas malfacile, doni superrigardon super la lernejoj en listo laŭ la is?-, as?-, os?-demandoj. Mi donas tabelon pri lernejoj, kiuj iam ajn jam interrilatis aŭ nun interrilatas kun Esperanto. (La respondoj pri la estonta instruado ŝajnas ne uzeblaj por listo, ĉar ili kelkfoje uzas la vorton „eble“, kaj sur tiun vorton oni ne povas bazigi statistikon.)

La tabelo B montras la lernejojn, en kiuj oni instruis aŭ instruas, aŭ instruis kaj instruas Esperanton. (En ĝi sub cifero I vi trovos la landon, sub II la nombron de la lernejoj.)

Laŭ mia kartoteko ekzistas

712 tiaj lernejoj en 37 landoj.

Tabelo B.

I	II
1. Saksujo	176
2. Germanujo (sen Saksujo)	143
3. Rusujo	76
4. Ĉeĥoslovakujo	49
5. Polujo	47
6. Japanujo	28

Transporto 519

Transporto 519

7. Aŭstrujo	25
8. Anglujo	23
9. Francujo	18
10. Ĉinujo	11
11. Estonujo	10
12. Finnlando	10
13. Nederlando	10
14. Italujo	9
15. Bulgarujo	8
16. Danujo	8
17. Litovujo	7
18. Rumanujo	6
19. Svisujo	6
20. Hungarujo	5
21. Svedujo	5
22. Belgujo	4
23. Jugoslavio	4
24. Hispanujo	3
25. Latvujo	3
26. Skotlando	3
27. Brazilio	2
28. Norvegujo	2
29. Sirio	2
30. Turkujo	2
31. Armenujo	1
32. Libera Urbo Danzig	1
33. Hindujo	1
34. Islando	1
35. Nov-Zelando	1
36. Portugalujo	1
*37. Usono	

37 landoj 712

Tre volonte mi aperigus liston de la lernejoj, kiujn enhavas la tabelo B. Eble okaze „Kunlaborado“ povos aperigi ĝin en speciala aldono al Internacia Pedagogia Revuo. Sed tiam

* Pri Usono kaj Nordameriko I A L A decidis enketi mem. Do, ĉi tiu teritorio ne apartenas al nia propra laborokampo. Poste ni certe povos doni la ciferojn de la tuta komuna enketo. Ĉi tie mi tamen citas la ciferojn, havigitajn al mi dum nia komenca laboro, por montri, ke ankaŭ en Usono kaj la cetera norda Ameriko ekzistas Esperanto-instruistoj.

la listo ne jam estus tia, kian ni bezonas, ĉar por multaj lernejoj mi ricevis ne sufiĉe kompletajn respondojn. La listo nur taŭgos, por laŭ ĝi korekti kaj kompletigi la ĝisnunan materialon.

Entute multaj gesamideanoj verŝajne estos kontentaj pri la ciferoj de miaj tabeloj A kaj B, ĉar la ciferoj estas pli grandaj, ol multaj antaŭe imagis al si. Tamen ili ne kontentigas „Kunlaboradon“, ĉar oni povas esti certa, ke la materialo entute estas ankoraŭ pli riĉa, kaj oni povas konstati, ke ni en „Kunlaborado“ antaŭ definitiva eluzo de nia statistika materialo bezonas ankoraŭ multajn detalaĵojn en pli ekzakta formo.

Niaj kunlaborantoj ne perdu la kuraĝon: „bona afero bezonas tempon“. Ĉar ĝis nun rilate statistikajn enketojn en Esperantujo tute ne regis ordo kaj ĉar speciale por la instruista kaj lerneja statistiko ne ekzistis iu ajn centro, iom post iom niaj gekolegoj devas alklutimiĝi al la ideo, ke tia statistiko estas tre bezona kaj utila por ni mem kaj por la propagando, kaj mia ĝisnuna laboro konvinkis min mem, ke ni iom post iom povos havigi kaj al IALA kaj al nia kolegaro tion, kio estas unu el la ĉefaj taskoj de „Kunlaborado“.

Saksaj gekolegoj,

vizitu la jarkunvenon en Zittau 9. 11. 1929.

Por plenumi la dezirojn de niaj orient-saksaj gekolegoj nia ĉefkunveno okazos en tiu ĉi jaro en Zittau kune kun la jarfesto de la Saksa Ligo. Ni kunvenos **la 9. 11. vespere 19.15 h. en Hütters Hotel** (kontraŭe de la ĉefstacio).

Tagordo: 1. Salutparoladoj. 2. Jarraporto. 3. Kasraporto. 4. Elektaj. 5. Parolado de Prof. D-ro Dietterle, direktoro de la Esp.-Instituto por la Germ. Respubliko. (Temo publikigota en la fakaj gazetoj.) 6. Filmo pri Zittau. 7. Diversaĵoj.

Vagonaroj de Dresden al Zittau:

1. Dresden-Hptb. 13.00 h. Dr.-N. 13.12 h. (Bischofsw. Oberoderw.) 15.45 h. Zittau
2. Dresden-Hptb. 13.32 h. Dr.-N. 13.12 h. (Bischofsw. Oberoderw.) 16.36 h. Zittau
3. Dresden-Hptb. 14.48 h. Dr.-N. 15.01 h. Löbau 17.05 (ŝanĝi!) 18.35 Zittau
4. Dresden-Hptb. 16.19 h. Dr.-N. 16.32 h. (Bischofsw. Oberoderw.) 19.36 h. Zittau

La vagonaro kvare nomita alvenos nur post komenco de la kunveno!

Gekolegoj! estas ĝenerala konvinko, ke Esperanto venkos per la lernejoj. Ni helpu atingi tiun altan celon! Tial venu grandnombre, kunlaboru kaj havigu al vi novan forton kaj novan entuziasmon. Esperanto-Asocio de Saksaj Geinstruistoj.

Walther H a h n.

Organizo de l' korespondado inter ĉiulandaj gekolegoj instruistaj kaj lernantoj.

(Interkonsente kun IALA kaj kun la laborkomisiono por TAGE kaj IPR.)

Mi rememorigas mian artikolon en n-ro 4 de IPR paĝ. 46/49. Skribante ĝin, mi intencis ankoraŭ pli detale atentigi en nova artikolo pri la neceseco kaj la ebleco, organizi la korespondadon inter niaj gekolegoj kaj niaj ĝelernantoj. Sed intertempe mi ricevis respondojn, kiuj montras al mi, ke ne plu estas necese, preparoli

principajn demandojn. La ordigo de l' korespondado estas nuntempa postulo. Oni postulis ĝin jam dum la pedagogia konferenco 1922 en Genève. La tiam elektita komisiono ne funkciis kaj entreprenis nenion. Ni nepre bezonas iun ajn centron por la korespondado-afero. La laborkomisiono por TAGE kaj IPR decidis, ke mi kreu

tian. Tamen mi dum kelka tempo devis atendigi la interesulojn. Estis rekomendinde, tre detale pripensi kaj priparoli kelkajn, ŝajne ne gravajn, detalaĵojn. Tre ofte perdiĝis vere bona ideo, kiam oni ĝin kvazaŭ elĵetis en la publikon, ne samtempe montrante, kiamaniere oni aranĝu eksteraĵojn kaj detalaĵojn.

La ĉefa kondiĉo por bona funkciado de nia entrepreno estas: niaj gekolegoj mem korespondu kun gekolegoj el aliaj landoj, por havigi al si la interrilatojn, kiuj ebligas aranĝon de internacia korespondado de infanoj kaj lernantoj. La plej ĝusta vojo kaj plej ideala stato estas la jena: niaj gekolegoj kunlaboru, por kunlaborigi siajn gelernantojn! Cetero, ju pli la gelernantoj laboros libere, des pli ĝojiga por ili estos ilia korespondo-laboro. La instruisto nur aranĝu, konsilu, kontrolu, instigu, proponu temojn ktp. Tiel ni plej bone kaj plej rapide atingos nian celon. Kiu estas nia celo? Ni volas interrilatigi la junularon diverslandan kun eksterlandanoj kiel eble plej frue, por ke la nova generacio ekhavu novan pensmanieron, — pensmanieron, kiu ŝatas la ideojn de mondpaco kaj internacia interkompreno. La celo nur **plej malgrandparte** estos atingata, se la junularo korespondas en **naciaj** lingvoj. Mi aŭdis en Genève, ke la „Ruĝa Kruco“ zorgas pri internacia korespondado de l' infanoj. Ĉiu infano skribas siajn leterojn en sia nacia lingvo. Ekzistas oficejo, en kiu oni tradukas la leterojn kaj el kiu la infanoj ricevas la tradukojn. Neniu dubo: tia aranĝo ne kontentigas la infanojn, kiuj nepre deziras rektajn interrilatojn. Tiajn **rektajn interrilatojn** ebligas — eĉ jam por tre junaj lernantoj — **nur Esperanto**.

Se la Esperanto-korespondado inter la gelernantoj funkcias — kaj ĝi fakte funkcios bonege dum sufiĉe

lerta aranĝo! — ni, esperantistaj gekolegoj, eluzu tian situacion, por montri al la tuta mondo, ke Esperanto taŭgas kiel internacia lingvo kaj ke ĝi taŭgas kiel internacia ligilo. Tute ne sufiĉas, propagandi Esperanton dum internaciaj diverslingvaj kongresoj. Se la kongresanoj estas sufiĉe inteligentaj kaj bonvolaj personoj, ili principe konsentas la ideon de mondhelplingvo — sed la spertoj de la lastaj jaroj montris, ke **ili mem ne** lernos Esperanton. La situacio tuj ŝanĝiĝos, kiam ili vidos, ke la nova generacio per Esperanto jam atingis tion, kion oni ĝis nun opiniis necesa, sed ne atingebla. Pli ol io ajn alia, la fakto de internacia korespondado de infanoj per Esperanto ankaŭ efikos sur ĉiuj rondo, asocioj, entreprenoj ktp., kiuj celas novan edukon de la nova generacio. **Preĉipe ankaŭ IALA deziras eksperimentojn tiajn per mondhelplingvo**, kaj, ĉar ĝi ne kontentigas per paroloj kaj vortoj, sed nur per „faktoj“, ĝi konsideras la de mi proponitan laboron tre grava. **Ĝi oficiale permesis ke la nova laboro okazu sub la aŭspicioj de nia „Kunlaborado“ kun IALA.** Same Prof. D-ro Bovet konsentas. Konsentas ankaŭ ĉiuj anoj de nia **laborkomisiono por TAGE kaj IPR** pri starigo de „centro“, de speciala oficejo por korespondado por geinstruistoj kaj gelernantoj.

Do, mi hodiaŭ sciigas la gekolegojn de ĉiuj landoj, ke la oficejo ekfunkcios. Bonvolu kunlabori kaj sendi la materialon por vi kaj por viaj lernantoj al la sekretario de „Kunlaborado“:

Fraŭlino Martha Moelke, Sommerfeld/Niederlausitz, Germanujo.

Se ni volas speciale helpi la esplorojn de IALA, estos necese, ĉiam pripensi, ke la **ĉefa celo** devas esti la aranĝo de la **korespondado inter la infanoj**. Ĉi tiu tasko ne estas fa-

cila! Ne sufiĉos, anonci klasojn por niaj „rubrikoj“, pri kiuj mi ankoraŭ donos skemojn. Se iu ne intencas, pritrakti la korespondan aferon de siaj gelernantoj kiel daŭran devon, oni nur povas rekomendi, ke li **ne komencu** ĝin. Li eble nur malutilos la interesojn kaj reputacion de nia Esperanto-afero antaŭ la infanoj mem, antaŭ la gepatroj kaj parencoj de l' infanoj, antaŭ la neesperantistaj kolegoj, antaŭ IALA kaj aliaj gravaj asocioj, kiuj interesiĝas speciale pri tiaj aranĝoj — ili eĉ malhelpas la esperantistajn gekolegojn, kiuj laboras serioze. Nia laboro tute ne celas grandan kvanton de kunlaborantoj, sed bonan kvaliton de la laboro.

Pri la tuta plano mi dum la lastaj monatoj korespondis kun la honora sekretariino de IALA, s-ino Alice V. Morris, kiu siaflanke pritraktis ĝin kun la komitatanoj de IALA.

I. a. ŝi skribis al mi:

„Ĉar vi demandas pri miaj deziroj rilate aranĝon de tia oficejo, mi sciigas vin pri kelkaj:

La korespondado inter infanoj kaj lernantoj en lernejoj devus esti aranĝata kun certaj celoj. La sekcio de D-ro Thorndike akcentas ĉi tiun flankon de la interinfana korespondado. La infanoj devus esti kuraĝigataj, interŝanĝi aktualajn informojn kaj rakontojn pri novaj okazintaĵoj, priskribojn de naciaj industrioj, naciaj kostumoj, naciaj festotagoj kaj interesajn geografiajn faktojn. Tiel miaopinie aspektas la korespondado, kiel ĝi jam sukcese estas enkondukita en kelkaj lernejoj de Eŭropo. IPR estu instigata, por publikigi kelkajn de la plej bonaj leteroj, skribitaj de infanoj kaj lernantoj. La formo de tiaj leteroj instigus aliajn infanojn kaj ankaŭ farus la korespondoficejon konata ĉe aliaj instruistoj. En ame-

rikaj lernejoj la infanoj kelkfoje estas kuraĝigataj, skribi artikolojn, kiujn oni kolektas, por aperigi ilin en gazetoj; kaj tia laŭda mencio ĉiam estas kaŭzo de fiero por la lernantoj kaj iliaj gepatroj.

La interrilatoj de tia oficejo iom post iom devus esti ampleksigataj, sed mi pensas, ke ni devus komenci kun la kerno de la lernejoj, pri kies kunlaboro vi jam nun estas certa . . . Mi supozas, ke la „Porjunulara Ruĝa Kruco“ ankaŭ interesiĝos por la laboro . . .

Kio rilatas la kunlaboron de amerikaj lernejoj (per CALS), mi momente ne povas multon sciigi al vi, sed mi opinias ke, se vi sukcesus aranĝi centron por tia korespondado inter infanoj, eventuale la amerikaj lernejoj, kiujn ni volas interesiĝi por ĝi, serĉos ĝian helpon . . .“

La demando aludita de s-ino Morris en la unua alineo estas tre grava. La instruistoj havas la devon, zorgi pri taŭgaj temoj por la infankorespondado kaj instigi la infanojn, ne nur kolekti poŝtmarkojn kaj ilustritajn poŝtkartojn aŭ kuriozaĵojn, sed instigi ilin al serioza korespondado. Iom post iom la infanoj kaj junuloj eble eĉ povos korespondi pri aferoj, kiuj rilatas la ideon de tutmonda paco, pri amikeco inter la anoj de diversaj nacioj, ktp. ktp. Persone mi tre ŝatus, ke ili korespondu ankaŭ pri siaj rilatoj al la bestoj kaj pri protekto al la bestoj, ĉar mi jam ofte spertis tion, ke la sintenado de matura homo al aliaj homoj dependas de tio, kiamaniere li kiel infano pritraktis la bestojn. Ne mankos temoj! Sed la nura propono de temoj ankoraŭ ne sufiĉos, por esti bona „peranto“ por la korespondado de infanoj kaj junuloj. Li devas helpi kontrolante la uzadon de la lingvo, sed tute ne altrudante al la infanoj siajn

proprajn ideojn. Ili skribu, kion ili mem pensas. Li devas instigi ilin, ne tro prokrasti la respondojn. Li devas kontroli la tutan materialon, elekti el ĝi la plej originalajn kaj plej bonajn skribaĵojn, kolekti ilin kaj sendi la de li kolektitan materialon al nia oficejo, por ke ni de tempo al tempo povu aperigi tion, kio estas plej signifa kaj plej impresa por pedagogoj kaj ĉiuj, kiuj sentas la devon zorgi pri nova eduko de la nova generacio. Kompreneble li ne povas forpreni la letermaterialon al la infanoj, ĉar ili tre ŝatos ĝin. Aŭ li devas peti ilin, pruntedoni por kelkaj tagoj la koncernajn skribaĵojn al nia oficejo, en kiu ni tuj kopiigos ĉion valoran, aŭ li mem devos kopii ĝin, sed ne korektante la lingvon kaj la pensojn. Ni ne volas „ekzameni“!

Cetere nia oficejo jam hodiaŭ povas promesi, ke ĝi de tempo al tempo ne nur presigos la plej interesajn leterojn en IPR, sed ke ĝi ankaŭ donos premiojn por la plej valoraj laboroj. Eble ni povos okazigi voĉdonadon pri la premiindaj laboroj inter la abonantoj de IPR.

Kompreneble ni regule raportos pri la irado de nia entrepreno. La plej ĉefa afero nun estas: komenci!

*

Hodiaŭ vi trovas en IPR specialan aldondon, en kiu ni prezentas en tri rubrikoj la nomojn de la gekolegoj (Rubriko A.) kaj de la gelernantoj (Rubriko B.), kiuj deziras korespondi en Esperanto. Laŭ peto ni aldonas specialan rubrikon (C.) por specialaj deziroj, kiuj ne povas esti encivigataj en la rubrikoj A. kaj B. Mi esperas, ke la rubriko C. iom post iom povos malaperi. Mi ankoraŭfoje akcentas, ke la korespondado de infanoj kaj gelernantoj estas la plej ĉefa afero. Sed la korespondado de gekolegoj ankaŭ estas grava, precipe ĉar oni povas esperi, ke ĝi instigos la gekolegojn,

kiuj ĝojas pri siaj novaj internaciaj interrilatoj, ebligi al siaj gelernantoj la saman ĝojon.

Laŭbezone ni regule daŭrigos la eldonon de tiaj folioj. La interesuloj bonvolu kolekti ilin, ĉar ĉiu korespondanta kolego kaj ĉiu korespondanta klaso retenos sian rubriko-numeron. Ni citos poste laŭ ĝi, se estos necese doni pluajn informojn pri deziroj de la koncernaj korespondantoj.

Ĉi tiun artikolon, represitan sur aparta folio, kaj la folion kun la rubriko A. kaj B. ni sendos ankoraŭ al la kolegoj, kiuj jam partoprenas la testolaboron de „Kunlaborado“, kaj al ĉiuj lernejoj, pri kiuj ni scias, ke Esperanto estas instruata en ili, fine ankaŭ al ĉiuj gekolegoj, kiuj sufiĉe baldaŭ — kiel novaj abonantoj de IPR — esprimos la deziron, partopreni la laboron proponitan de ni.

Ĉiuj kunlaborantoj estas petataj, je taŭga tempo raportoj al ni pri la spertoj faritaj de ili mem aŭ de la korespondantaj lernantoj kaj esprimi dezirojn kaj sugestojn, kiuj povas progresigi nian komunan laboron.

D-ro Dietterle.

Internacia Korespondado.

Ni tre bedaŭras, ke ni devis atendigi vin, estimataj gekolegoj, kiuj vi intertempe anoncis vin aŭ viajn gelernantojn por internacia korespondado. Sed ni devis antaŭ la definitiva starigo de oficiala „Oficejo por Korespondado“ interrilati kun IALA pri certaj principoj kaj ankaŭ kun la redakcio de IPR kaj la presejo de IPR. Pardonu la prokraston!

Nun ĉio estas en ordo. La „Oficejo por Korespondado“, gvidata de „Kunlaborado“ estas preta. En ĉi tiu numero de IPR vi trovos la unuan „Aldondon“ kun rubrikoj por korespondado.

D-ro Dietterle,

M. Moelke, sekretario de „Kunlaborado“.

NB. Bonvolu direkti ĉiujn anoncojn, dezirojn ktp. al la sekretario.

Konservu ĉi tiun folion,
kiun vi bezonos estontatempe pro la numeroj de la korespondantoj!

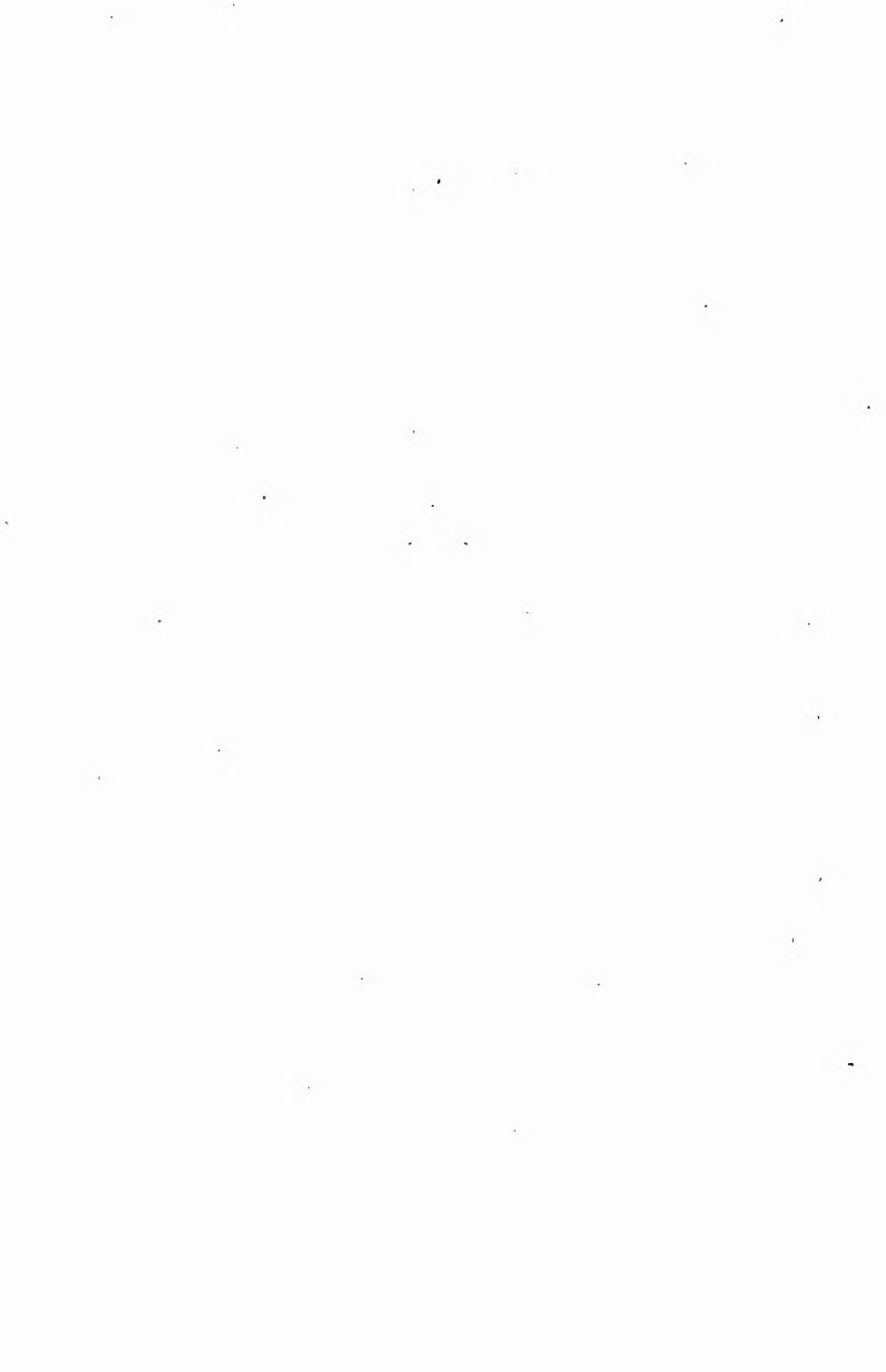
Aldono al IPR.

Internacia korespondado.

(Organizita de „Kunlaborado“ por instruistoj
kaj lernantoj.)

Konservu ĉi tiun folion,
kiun vi bezonos estontatempe pro la numeroj de la korespondantoj!

Skemo por rubriko A: (por gekolegoj).

1. Nomo (Antaŭ- kaj Patronomo)?
2. Profesio? (en kia speco de lernejo la kolego instruas?)
3. Aĝo?
4. Loko? a) strato aŭ domo, b) urbo aŭ vilaĝo, c) provinco aŭ distrikto, lando ktp., d) regno.
5. Deziras korespondi kun?
6. Deziras korespondi pri?
7. Specialaj deziroj?

NB. Estas necese, skribi tre legeble kaj per latinaj literoj.

Al 2. nesufiĉas la vorto „instruisto“; estas dezirinde, ke ĉiu tre klare diru, en kielgrada lernejo li instruas.

Al 3. La mencio de l' aĝo ŝajnas rekomendinda pro diversaj kaŭzoj.

Al 4. Ekzistas tre diversaj manieroj, sciigi pri adreso. Ni nepre devas uzi la saman manieron por eviti konfuzojn. Do, ĉiuj estas petataj doni sian adreson laŭ la proponita maniero.

A

La demandsigno (?) montras, ke pli detala informo laŭ la skemo estas dezirinda.

N-ro 1.

1. Mikaelo Abaturon 2. instruisto? 3. ? 4. a) ? b) Poŝto Krasnoje (Briuĥanovo) c) Siberio d) Rusujo 5. gekolegoj el Hindujo, Japanujo, Ĉinujo, Svedujo, Polujo, Svisujo, Germanujo 6. ? 7. —

N-ro 2.

1. Nikolao Davydov 2. instruisto (matematiko, fiziko, astronomio) en ŝtata laborlernejo naŭjara 3. ? 4. a) Ĉuhlinskaja ŝkola b) Perovo c) Mosk. gub. d) Rusujo 5. samprofesiaj el Ameriko (Usono, Centra A., Brazilo) — Afriko (Norda A., Suda A., ins. Madagaskar) — Azio (Hindujo, Hinda-Ĉinujo aŭ Aŭstralazio, Japanujo, Ĉinujo) — Aŭstralio (Suda aŭ Orienta A., Nov-Zelando) — Pacifikoceanaj insuloj 6. astronomio aŭ geografio 7. —

N-ro 3.

1. August Fehr 2. instruisto? 3. ? 4. a) ? b) Köln-Bickendorf c) ? d) Germanujo 5. instruistoj francaj, anglaj kaj nederlandaj 6. ? 7. aĝo de la deziritaj korespondantoj 30—45.

N-ro 4.

1. P. Glöckner 2. studkonsilisto? 3. ? 4. a) Damaschkestr. 24 b) Pirna-Copitz c) Saksujo d) Germanujo 5. komercinstruistoj 6. ? 7. —

N-ro 5.

1. Cyril Furniss Gray 2. instruisto? 3. ? 4. a) „The Bield“ b) Ravenstondale c) Westmorland d) Anglujo 5. korespondantoj (po unu) el Grekujo, Norvegujo, Svedujo kaj Japanujo 6. astronomio (la suno), hemio, Esperanto kaj filologio aŭ io ajn 7. —

N-ro 6.

1. Kate Hancock 2. ? 3. ? 4. a) 172 Sackville Road b) Hove c) Sussex d) Anglujo 5. gekolegoj? 6. lernejo-manlaboro kaj historio 7. —

N-ro 7.

1. Kurt Haubold 2. lernejestro? 3. ? 4. a) Altrockstr. 22 E b) Riesa-Gröba-Elbe c) Saksujo d) Germanujo 5. eksterlandaj gekolegoj 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 8.

1. A. J. Hilĉenko 2. instruitoro de Esperanto? 3. ? 4. a) Poŝkesto 747 b) Krivoj-Rog c) Ukraino d) Rusujo 5. Afriko, Aŭstralio aŭ Ameriko (po unu)? 6. ? 7. —

N-ro 9.

1. Henry Josef 2. pastro (monaĥo) (adresu: Reverend H. J.) 3. 37 4. a) C. Monastery b) Pulinkunno P. O. c) via Alleppey d) Sud-India 5. katolikaj samideanoj alilandaj 6. ? 7. la korespondanto estas petata preni sur sin la elspezojn por poŝtmarkoj de s-ro Josef, kiu estas tro malriĉa.

N-ro 10.

1. Johannes Karsch 2. instruisto en popollernejo 3. ? 4. a) Nr. 108 C b) Niederfriedersdorf c) Amtsh. Löbau i. Saksujo d) Germanujo 5. hungaraj kaj rusaj instruistoj 6. moderna instruado kaj pacifismo 7. —

N-ro 11.

1. Kurt Lehmann 2. instruisto? 3. ? 4. a) ? b) Gross-Dalzig c) Bez. Leipzig, Saksujo d) Germanujo 5. iu ajn alilandano 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 12.

1. Hanns Liedtke 2. instruisto en popollernejo 3. ? 4. a) Chausseestr. 6 b) Kalkberge b. Berlin c) — d) Germanujo 5. gekolegoj el ŝtatoj, kiuj dum la mondmilito estis malamikoj de la Germanoj 6. modernaj instruado kaj edukado, eble pri geografio kaj politikaj demandoj 7. —

N-ro 13.

1. Arturo F. Lorigo 2. maestro nacional? 3. ? 4. a) ? b) Castropol c) Oviedo d) Hispanujo 5. gekolegoj el ĉiuj partoj de la mondo 6. ? 7. —

N-ro 14.

1. Georg Pinther 2. instruisto? 3. ? 4. a) Pestalozzistr. 24, II b) Böhlitz-Ehrenberg c) Saksujo d) Germanujo 5. iu ajn alilandano 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 15.

1. A. Prapuolenis 2. instruisto? 3. ? 4. a) ? b) Kazlu Rudor c) ? d) Litovujo 5. tutmondaj geinstruistoj 6. fakaj temoj, precipe pri geinstruista sociala vivo 7. —

N-ro 16.

1. Felix Primetzhofner 2. instruisto? 3. ? 4. a) ? b) Neustift apud Grottraming c) Supera Aŭstrujo d) Aŭstrujo 5. eksterlandaj gekolegoj 6. ? 7. —

N-ro 17.

1. Kurt Reinhardt 2. instruisto? 3. ? 4. a) Pahnhofstr. 40 b) Lindenthal bei Leipzig c) Saksujo d) Germanujo 5. iu ajn alilandano 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 18.

1. Karl Schmidt 2. instruisto en popollernejo 3. ? 4. a) ? b) Niederschöna c) Saksujo d) Germanujo 5. ĉiulandaj gekolegoj 6. porpaca instruado 7. —

N-ro 19.

1. R. Sikorski 2. provizora laboratoriestro ĉe oleuzino, kiu finis fakon matematikan kaj fizikan de la Pedagogia Fakultato en la Universitato 3. ? 4. a) Dmitrievski per. 18 b) Orenburg c) ? d) Rusujo 5. instruistoj de matematiko, fiziko kaj kemio en duagrada (mezgrada) lernejoj 6. instruado de la suprenomnitaj sciencoj 7. deziras ricevi anglajn kaj francajn gazetojn pri la temo.

N-ro 20.

1. S. P. Sinickij 2. instruisto? 3. ? 4. a) Poŝkesto 264 b) urbo Zinovjevsk c) ? d) Rusujo 5. geinstruistoj el Egipto, Suda aŭ Centra Afriko, Aŭstralio 6. ? 7. —

N-ro 21.

1. Ernst Steude 2. instruisto? 3. ? 4. a) Bahnhofstr. 11 b) Lindenthal bei Leipzig c) Saksujo d) Germanujo 5. iu ajn alilandano 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 22.

1. Julie Šupichová 2. faka instruistino? 3. ? 4. a) Malá Štěpánská 6 b) Praha II c) — d) Ĉeĥoslovakujo 5. gekolegoj el nordaj landoj, precipe Anglujo, Skandinavio, Danujo, Nederlando 6. ? 7. deziras interŝanĝon de esperantistaj kaj naciaj gazetoj.

N-ro 23.

1. Nikolao Paulido Usov 2. instruisto en unuagrada lernejo 3. ? 4. a) st. Zaozerje b) vilaĝo Doriŝči c) Okt. ĵel. dorogi d) Rusujo 5. geinstruistoj japanaj, ĉinaj, persaj, afrikaj, malajaj ktp. 6. ? 7. —

N-ro 24.

1. A. Vagner 2. ? 3. ? 4. a) ŝkola N-ro 2 b) Narofominsk c) Mosk. gub. d) Rusujo 5. geinstruistoj el ĉiuj landoj, escepte Rusujo 6. ? 7. —

N-ro 25.

1. A. Valoušek 2. instruisto? 3. ? 4. a) Tyršova 19 b) Brno-Kral. Pole c) ? d) Ĉeĥoslovakujo 5. rusoj, poloj, bulgaroj? 6. moderna laborlernejo 7. ŝanĝas pedagogiajn gazetojn.

N-ro 26.

1. Erich Vockert 2. instruisto? 3. ? 4. a) Leipziger Str. 60 b) Markranstädt bei Leipzig c) Saksujo d) Germanujo 5. iu ajn alilandano 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 27.

1. L. Weyts 2. instruisto en popollernejo 3. ? 4. a) Auvergnestraat 20 b) Bergen op Zoom c) — d) Nederlando 5. Katolikaj geinstruistoj el ĉiuj landoj, escepte Belgujo, Polujo kaj Nederlando 6. ? 7. —

N-ro 28.

1. Willy Zerbst 2. instruisto? 3. ? 4. a) Hauptstr. 76, II b) Oetzsch bei Leipzig c) Saksujo d) Germanujo 5. iu ajn alilandano 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 29.

1. Vincentas Miliauskas 2. instruisto 3. ? 4. a) — b) Ziuriai, poŝto Slavikai c) Litovujo 5. gekolegoj el div. landoj 6. iu ajn temo 7. —

Skemo por rubriko B: (por gelernantoj).

1. Lando kaj loko de la lernejo?
2. Speco de la lernejo?
3. Kiom da lernant(in)oj deziras korespondi?
4. Aĝo de la lernant(in)oj?
5. Ili deziras korespondi kun?
6. Ili deziras korespondi pri?
7. Nomo kaj adreso de la „peranto“, kiu aranĝos la korespondado-aferon?

NB. Al 2 estas nepre necese diri, kiu estas la grado de la koncerna lernejo, ĉar la korespondado funkcios nur inter iom egalinstruitaj lernantoj.

Al 3. Nepre necese!

Al 4. Vidu al 2.!

Al 5. Kie la lernantoj ne elektas korespondantojn el speciala lando, oni simple diru „kun ĉiuj landoj“.

Al 6. Verŝajne specialaj deziroj estos konstateblaj nur dum la korespondado mem.

B

N-ro 1.

Germanujo 1. Köln-Bickendorf 2. ? 3. ? gelernantoj 4. 14—20-jar. 5. samaĝaj gelernantoj de ĉie 6. universalaj temoj 7. instruisto August Fehr, Köln-Bickendorf, Germanujo.

N-ro 2.

Germanujo 1. Leipzig C 1, Zillerstr. 9 2. Esperanto-kurso de la 27-a lernejo? 3. 18 lernantinoj kaj 4 lernantoj 4. ? 5. infanoj el ĉiuj landoj, pref. Anglujo, Francujo kaj baltikaj landoj 6. interŝanĝo de p.k., p.m., desegnaĵoj, manlaboroj, fotoj (seriozaj) 7. instruisto Robert Räuber, Leipzig C.1 (Sachsen), Fuchshainerstr. 8, III l., Germanujo.

N-ro 3.

Germanujo 1. Mainz 2. Marienschule? 3. ? lernantoj 4. ? 5. geknaboj el eksterlando 6. ? 7. instruisto Albert Läuffer, Mainz, Willigisplatz 2, Germanujo.

N-ro 4.

Germanujo 1. Niederfriedersdorf (Saksujo) 2. popollerneja klaso ? 3. ? 4. ? 5. eksterlandaj gelernantoj 6. ? 7. instruisto Johannes Karsch, Niederfriedersdorf 108 C, Amtsh. Löbau, (Sachsen), Germanujo.

N-ro 5.

Germanujo 1. Pirna-Copitz (Saksujo) 2. ? 3. 10 gelernantoj 4. 15—17 jar. 5. samaĝaj geknaboj, tute egale el kiuj landoj 6. ? 7. studkonsilisto P. Glöckner, Pirna-Copitz (Sachsen), Damaschkestr. 24, Germanujo.

N-ro 6.

Germanujo 1. Riesa/Elbe (Saksujo) 2. mezlernejo 3. ? geknaboj, lernantaj anglan kaj francan lingvojn 4. 15—19 jar. 5. seriozaj eksterlandanoj 6. plej diversaj temoj 7. Esperanto-Kursoj en Oberrealschule, Riesa/Elbe (Sachsen), Germanujo (studkonsilisto D-ro Döhler).

N-ro 7.

Germanujo 1. Berlin-Niederschöneweide 2. popollernejo vivkomuneca 3. 4 ekslernintoj, 2 junuloj, 2 junulinoj (3 el ili ekŝiĝis el la lernejo antaŭ 1 jaro, unu nun) 4. 15—16 jar. 5. samaĝaj gejunuloj el fremdaj landoj 6. profesioj de maŝindeseĝnisto kaj laborilfaristo (por la junuloj) 7. instruisto Bruno Herzberg, Berlin-Niederschöneweide, Köllnische Str. 51, Germanujo.

Italujo 1. Castellazo Bormida (Alessandria) 2. ?

N-ro 8.

3. a) kursano Bruno Andrea, adreso: Via Cappuccini

N-ro 9.

b) Orsini Pietro di Giuseppe, adreso: Ponte S. Michele

N-ro 10.

c) Poggio Giuseppe, adreso: Pasticceria

N-ro 11.

d) Prati Luigi, adreso: Via Gamondio

N-ro 12.

e) Sardi Paolo, adreso: Ufficio Postale
4. ? 5. alilandanoj 6. iu ajn temo 7. —

N-ro 13.

Jugoslavujo 1. Maribor 2. pedagogia lernejo 3. ? instruaspirantinoj 4. ? 5. alilandanoj 6. iu ajn temo 7. instruistino (f-ino) Viktorino Lichtenwallner, Maribor, Tomšičev dror. 123 a, Jugoslavujo.

N-ro 14.

Litovujo 1. Kazlu Rudor 2. ? 3. ? lernantoj 4. ? 5. eksterlandaj gelernantoj 6. interŝanĝo de pedagogiaj objektoj, facile transsendeblaj manlaboraĵoj kaj alia kolektaĵo 7. instruisto A. Prapuolenis, Kazlu Rudor, Litovujo.

N-ro 15.

Rusujo 1. vilaĝo Doriŝči, st. Zaozerje (Okt. ĵel. dorogi) 2. lernejo? 3. ? lernantoj 4. 8—12 jar. 5. gelernantoj japanaj, ĉinaj, persaj, afrikaj, malajaj ktp. 6. iu ajn temo 7. instruisto Nikolao Paulido Usov, vilaĝo Doriŝči, st. Zaozerje (Okt. ĵel. dorogi) Rusujo.

N-ro 16.

Rusujo 1. poŝto Krasnoje (Brjuĥanovo) Siberio 2. ? 3. ? gelernantoj 4. ? 5. gelernantoj el Hindujo, Japanujo, Ĉinujo, Svedujo, Polujo, Svisujo, Germanujo 6. iu ajn temo 7. instruisto Mikaelo Abaturov, poŝto Krasnoje (Brjuĥanovo) Siberio, Rusujo.

N-ro 17.

Rusujo 1. Narofominsk (Mosk. gub.) 2. ŝkola N-ro 2 (infana esperanta grupo 3. ? 4. ? 5. infanoj el ĉiuj landoj, escepte Rusujo 6. iu ajn temo 7. instruisto A. Vagner, Narofominsk (Mosk. gub.), Rusujo.

N-ro 18.

Usono 1. Minneapolis (Minnesota) 2. klaso de knabinoj ? 3. ? 4. ? 5. eksterlandaj knabinoj 6. iu ajn temo 7. instruistino (s-ino) D. D. Whiting, 3146 Johnson Str. Minneapolis (Minnesota) Usono.

Rim. N-roj B 8—12 ne plu bezonas korespondantojn.

Skemo C: .

Ne povas esti starigata, ĉar la deziroj estos tre diversaj. En ĉi tiu rubriko oni anoncu siajn dezirojn, ordigante la sciigojn laŭeble same kiel en skemo A. aŭ B.

C

- N-ro 1.** Wil Bedwell, oficisto, Riversdale Road, Hull, (Anglujo) deziras korespondi kun germanaj esperantistoj (esperante kaj germane) pri teniso, naĝado kaj alia sporto. Aĝo 25—27 jar.
- N-ro 2.** Johanna Mischke, lernantino de Radeberger Realschule, Sexta, aĝo 10½ jaroj, en Radeberg i. Sa., Mühlstr. 15 (Germanujo) deziras kun la tuta mondo interŝanĝon de ilustritaj poŝtkartoj aŭ bildoj, gvidiloj ktp. (seriozaj bildoj de tipaj regionoj, urboj, kostumoj por interesigi la aliajn infanojn por Esperanto).
- N-ro 3.** Maria Vittoria Carassa, lernantino, 12 jara, Castellazzo Eormida (Alessandria), Italujo, deziras korespondi kun alilandaj gelernantoj, precipe lernantinoj.

La Nova Epoko

literatur-scienc-pedagogia revuo

publikigas i. a. la unikan, ampleksan, sciencan verkon
„Historio de la mondlingvo“ de E. Drezen. 16—32-paĝa
monata, ilustrita. Abonprezo; 4 germ. mk. jare.
Specimeno: 0.30 germ. mk. Adminstracio: R. Lerchner,
Colmstr. 1, Leipzig O 27, Germanujo.

Mendu ankaŭ la aktualan broŝuron „La laborista esperantismo“ de E. Lanti.
40 paĝoj. 0.40 germ. mk.

Jus aperis:

D-ro L. L. Zamenhof: Esperanto-Paroladoj

faritaj ĉe la malfermo de universalaj kongresoj de Esperanto 1905—1912.
Kun enkonduko pri programo kaj deveno de l' Esperantismo, akompananta
germana traduko kaj rimarkoj. — Artisma foto de l' Majstro sur kreta
papero, bela preso, 170 paĝoj da teksto.

Prezo RM 1.20.

Eldonis

D-ro Emil Pfeffer,

Gazetara gvidanto de Aŭstria Esperanto-Delegitaro.

Havebla ĉe: Tagblatt-Bibliothek, Wien I, Wollzeile 20.

Korespondado.

J. Pawlowczak, instruisto de surd-
mutuloj, Poznan, ul. Strzelecka n-ro 28-a,
Poŝto, deziras korespondi kun tutmondaj
samfakanoj, kaj petas ĉiujn gekolegojn
eventuale komuniki lin kun instruistoj
de surdmutuloj.

Nova pliriĝo de la Esperanto-literaturo:

La Hirundlibro

de Ernst Toller. Traduko de Helene Wolff,
Kieve, kun du koloraj fotoj.

La bele bindita libro kostas RM 2.40 plus
aŭfranko.

Libreja Fako de Heroldo de Esperanto,
Köln, Brüsseler Str. 94, Germ.

Nova Metodo lerni Esperanton

(per gramofondiskoj novaj kaj originalaj)

aranĝita de

Hon. Profesoro: **J. J. Finckley.**

La diskoj

Unua Disko: La kanto de la Leterportisto.
Memoroj pri Struvelpetro

Dua Disko: Pri la deveno de l' arta muziko
„Jen Silvio!“
Samideana Trinkkanto: „Jen mia mano!“

La temoj de la diskoj formas la bazon de la lingva instruo kaj de ekzerco pri la prononco. Oni aŭdas sep voĉojn de reprezentantoj el kvar nacioj. La komencanto, do, havas kiel modelon plene internacian prezenton de fidinda kaj flua Esperanto.

La Lernolibro

La Esperanta Lernolibro enhavas ses ĉapitrojn da legado kaj instruo; kun antaŭparolo en lingvoj Esperanta, Angla, Franca kaj Germana. Ĝi estas esence libro por la komencanto, tamen ankaŭ la progresinto trovos en ĝi plezuron. La unuaj du ĉapitroj de la libro enhavas la tekstojn de la du gramofondiskoj. La libro estas nun preta sub la nomo

Ĝoju ni

Prezoj:

La Gramofondiskoj: I kaj II, po 6/- (Ses ŝilingoj) por ĉiu disko.

Pakado kaj afranko, alilanden: 2 ŝ.

La Lernolibro: „Ĝoju ni“: 1/- (unu ŝilingo).

(Afrankite: 1 ŝ. 2 p.).

Mendoj: Oni mendu la diskojn kaj la lernolibron ĉe

The British Esperanto Association, 142, High Holborn, London, W. C. 1, Angl.

Preso: Heroldo de Esperanto, Köln, Brüsseler Str. 94, Germ.